

VAS
Elektroniskie
sakari

GADA PĀRSKATS 2018

APSTIPRINĀTS
ar VAS ES valdes sēdes
2019. gada 2.aprīļa lēmumu Nr.3
(protokols Nr.6/2019)

APSTIPRINĀTS
ar VAS ES kārtējās akcionāru sapulces
2019. gada 18.aprīļa lēmumu Nr.1
(protokols Nr.2)

VAS Elektroniskie sakari

GADA PĀRSKATS

par 2018. gadu

PERIODS: 01.01.2018. - 31.12.2018.

Rīga, 2019. gada 2.aprīlis

SATURS

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU.....	4
APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI	5
VADĪBAS ZIŅOJUMS	6
KOPSAVILKUMS.....	6
1. FUNKCIJAS UN NORMATĪVĀ BĀZE	7
2. SABIEDRĪBAS DARBĪBAS APRAKSTS 2018. GADĀ.....	8
2.1. Radiofrekvenču spektra pārvaldība.....	8
2.2. Radioiekārtu ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšana	16
2.3. Numerācijas datu bāzes darbības uzturēšana	16
2.5. Normatīvie akti	18
2.6. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis.....	18
2.7. Administratīvo pārkāpumu lietvedība.....	19
2.8. Sadarbība ar klientiem un sadarbības partneriem	20
2.9. Starptautiskais informācijas un komunikācijas tehnoloģiju forums "5G Techritory"	20
2.10. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vide.....	21
2.11. Austrumu partnerības regulatoru tīkla spektra darba grupas sanāksme	21
2.12. VAS ES Informācijas tehnoloģiju sistēmas pilnveidošana	21
3. SVARĪGĀKIE NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM	22
3.1. Mērķu izvirzīšana un īstenošana	22
3.2. Nākamajam 2019. gadam izvirzītie mērķi	22
3.3. Numerācijas datu bāzes pirmā kārtā	23
3.4. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis.....	23
4. SABIEDRĪBAS TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA	24
4.1. Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehnoloģiskā attīstība	24
4.2. Numerācijas datu bāzes turpmākā attīstība.....	24
4.3. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vide	25
4.4. Komercdarbības attīstīšana	25
5. FINANŠU ANALĪZE	25
PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS	29
BILANCE	30
AKTĪVU KOPSUMMA	30
PASĪVU KOPSUMMA	31
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	32
PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	33
FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI.....	34
REVIDENTU ZIŅOJUMS	

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Uzņēmuma nosaukums	Elektroniskie sakari
Juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 100%
Reģistrācijas numurs komercreģistrā	40003021907
Reģistrācijas datums komercreģistrā	14.10.2004.
NACE kods	61.9 (Citi telekomunikācijas pakalpojumi) 63.11 (Datu apstrāde, uzturēšana un ar to saistītās darbības) 71.20 (Tehniskā pārbaude un analīze) 72.1 (Pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšana dabas zinātnēs un inženierzinātnēs) 74.9 (Citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi) 68.20 (Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana).
Juridiskā / pasta adrese	Eksporta iela 5, Rīga, Latvija, LV-1010
Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sekretārs Rinalds Muciņš
Atbildīgais darbinieks	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskā departamenta Juridiskās nodaļas vadītāja Olga Paipala
Valdes priekšsēdētājs	Jānis Bārda
Valdes locekļi	Vija Gēme Kaspars Paupe
Pārskata periods	2018. gada 1. janvāris - 2018. gada 31. decembris
Revidenti	Sandra Vilcāne LZRA sertifikāts Nr.30 SIA "Revidents un grāmatvedis", Reģistrācijas Nr. 40003402878 Zvērinātu revidentu komercsabiedrības licence Nr.30

APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI

Dokumentā izmantoti šādi apzīmējumi un saīsinājumi:

Apzīmējums vai saīsinājums	Skaidrojums
ADCO	Administratīvās sadarbības grupa
ARNS	Gaisa kuģniecības radionavigācijas sistēma
BWA	Platjoslas bezvadu piekļuves sistēmas
IMT	Starptautiskie mobilie telesakari
CEPT	Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konference
CRM	Klientu attiecību pārvaldības sistēma
DVB-S	Ciparu video apraides satelīta sistēmu uztvērēji
ECC	Elektronisko sakaru komiteja
EK	Eiropas Komisija
EML	Elektromagnētiskais lauks
EMS	Elektromagnētiskā saderība
ES	Eiropas Savienība
ETSI	Eiropas Telesakaru standartu institūts
FM	Frekvenču modulācija
GSM	Globālā mobilo sakaru sistēma
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
ITU	Starptautiskā Telesakaru savienība
LTE	Starptautisko mobilo telesakaru sistēma
LTE TDD	Starptautisko mobilo telesakaru sistēma LTE ar laika dales dupleksu
MFCN	Mobilās fiksētās sakaru sistēmas
MK	Ministru kabinets
NEDDIF	Ziemeļ - Austrumeiropas ciparu dividendes ieviešanas forums
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NDB	Numerācijas datu bāze
PMSE	Programmu gatavošanas un īpašo pasākumu ierīces (radiomikrofoni, auss monitori, pagaidu skaņas radiolīnijas)
PMR	Publisko mobilo radiosakaru radiostacija
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
RED	Radioiekārtu direktīva
RFID	Radiofrekvences identifikācija
RLAN	Bezvadu lokālais tīkls
RSC	Radiofrekvenču spektra komiteja
RSPG	Radiofrekvenču spektra politikas darba grupa
SM	Satiksmes ministrija
TCAM	Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības grupa
TV	Televīzija
UMTS	Universālā mobilo telesakaru sistēma
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS ES	VAS Elektroniskie sakari
WRC	Pasaules radiosakaru konference

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Kopsavilkums

Valsts akciju sabiedrība "Elektroniskie sakari" (turpmāk - VAS ES vai Sabiedrība) darbojas saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, Komerclikumu, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Ministru kabineta noteikumiem, VAS ES statūtiem, Eiropas Savienības regulām, direktīvām un lēmumiem, Starptautiskās Telesakaru savienības (turpmāk - ITU) konvenciju, konstitūciju un Radio noteikumiem, lēmumiem un rekomendācijām, Elektronisko sakaru komitejas (turpmāk - ECC) lēmumiem un rekomendācijām, Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (turpmāk - CEPT) lēmumiem un rekomendācijām un citiem normatīvajiem aktiem.

Pārskata gadā sekmīgi veikti VAS ES pamatuzdevumi – nodrošināta radiofrekvenču spektra un numerācijas pārvaldība, kā arī veikta radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšana un akceptēšana.

Attīstot uzņēmuma komercdarbību, realizēti šādi nozīmīgākie pakalpojumi:

- spektra monitoringa programmatūras "SKUDRA" un SKUDRA Server licenču pārdošana;
- starptautiska foruma "5G Techritory" dalības vietu pārdošana, reklāmas maksājumu piesaiste;
- specializētas mācības par radiotraucējumu identificēšanu un novēršanu;
- radiosignālu elektromagnētiskā lauka intensitātes mērījumi;
- spektra monitoringa kapacitātes noma.

Līdz ar to stratēģijā izvirzītais mērķis komercdarbības ieņēmumiem pārskata periodā izpildīts par 190 %.

Sasniegts izcils klientu apmierinātības līmenis - 91,38 % no maksimāli iespējamajiem 100,00 %.

Sadarbībā ar VARAM panākts kopējais nepieciešamais finansējums jaunas valsts informācijas sistēmas Numerācijas datubāzes izveidošanai. Nodrošināta Numerācijas datubāzes pirmās kārtas izstrāde.

Izstrādāta integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vide, kas nodrošinās:

- frekvenču plānošanas un atbilstības novērtēšanas procesu pārvaldību;
- pamatdarbības, norēķinu, lietvedības u.c. procesu integrāciju, t.sk. elektronisku dokumentu apriti, procesu informācijas pārskatāmības un kontroles uzlabošanu, daļēju procesu automatizēšanu;
- elektronisku radiofrekvenču atļauju izsniegšanu;
- pašapkalpošanās portāla pieejamību klientiem (ērta iespēja ātri pieteikt pakalpojumus, operatīvi saņemt elektroniskos pārskatus par pakalpojumiem, veikt samaksu par pakalpojumiem).

Sadarbībā ar VARAM un nozares pārstāvjiem izstrādāts jauns publisko maksas pakalpojumu cenrādis, kurš pārskata periodā apstiprināts Ministru kabinetā un stājās spēkā no 2019.gada 1.janvāra.

Izstrādāta VAS ES vidēja termiņa darbības stratēģiju periodam no 2019. gada līdz 2021. gadam, kas iesniegta akcionāram apstiprināšanai.

2018. gadā sasniegti finanšu mērķi, būtiski uzlabojot uzņēmuma finanšu rādītājus:

- panākts finansiālās darbības uzlabojums - pārskata gadā strādājot ar peļņu 83,7 tūkst. EUR Salīdzinājumam - 2017. gada kopējā tīrā peļņa ir 450,6 tūkst. EUR, ko veido pārskata gada tīrā peļņa 77,2 tūkst. EUR un ieņēmumi no atliktā UIN saistībām atbilstoši izmaiņām likumdošanā EUR 373,4 tūkst. EUR; 2016. gada peļņa 66,5 tūkst. EUR; 2015. gada peļņa 49,4 tūkst. EUR;

2014. gada peļņa 6,7 tūkst. EUR);

- veiksmīgi realizēti komercpakalpojumi, kopā gūstot ieņēmumus 363,5 tūkst. EUR. Līdz ar to stratēģijā izvirzītais mērķis komercdarbības ieņēmumiem pārskata periodā izpildīts par 190 %;
- paaugstināti uzņēmuma rentabilitātes rādītāji (aktīvu atdeve);
- pārskata gads noslēgts finansiāli veiksmīgāk nekā plānots (gada tīrā peļņa par 3,6 % lielāka nekā plānots).

Ar detalizētu pārskata gada VAS ES nozīmīgāko notikumu atspoguļojumu un rezultātu analīzi var iepazīties turpmākajās vadības ziņojuma sadaļās.

1. Funkcijas un normatīvā bāze

VAS ES funkcijas pārskata gadā:

- pārvaldīt radiofrekvenču spektru un numerāciju, lai nodrošinātu to racionālu un efektīvu izmantošanu;
- uzturēt numerācijas datubāzi;
- sniegt elektromagnētiskās saderības un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumus;
- plānot radiofrekvenču spektra tehnisko izmantošanu un noteikt radiofrekvenču piešķirumu radioiekārtas darbībai;
- piešķirt radioiekārtai pazišanas (izsaukuma) signālu;
- Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos un konvencijās noteiktajā kārtībā koordinēt un reģistrēt radiofrekvenču piešķirumus;
- sadarboties ar citu valstu sakaru administrācijām un piedalīties sakaru nozares starptautisko institūciju un organizāciju darbā, lai veicinātu radiofrekvenču spektra un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumu efektīvu izmantošanu;
- veikt radiofrekvenču spektra radiomonitoringu un radioiekārtu parametru mērījumus;
- pārbaudīt pieteikumus par kaitīgiem radiotraucējumiem radio un televīzijas programmu uztveršanā un radiosakaru darbībā, noskaidrot šo traucējumu avotus un pieņemt lēmumu par traucējumu novēršanu;
- pieņemt lēmumu par normatīvajiem aktiem neatbilstoši lietotu radioiekārtu darbības pārtraukšanu;
- nodrošināt radioamatieru eksāmenus, izsniegt radioamatieru apliecības;
- nodrošināt radioiekārtu atbilstības novērtēšanu un uzturēt datus par Latvijas tirgū piedāvāto radioiekārtu atbilstību;
- akceptēt elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehniskos projektus.

VAS ES tiesības pārskata gadā:

- MK noteiktajā kārtībā pieprasīt un saņemt no elektronisko sakaru komersanta, valsts pārvaldes iestādes vai citām personām, kā arī valsts informācijas sistēmām VAS ES funkciju izpildei nepieciešamo informāciju;
- MK noteiktajā kārtībā piekļūt iekārtām, kuras rada vai var radīt kaitīgus radiotraucējumus, kā arī pieprasīt, lai tiek uzrādītas radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas, atbilstības apliecinājumi vai citi ar elektronisko sakaru izmantošanu saistītie dokumenti;
- pārtraukt tādu radioiekārtu vai jebkuru citu iekārtu lietošanu, kuras rada vai var radīt kaitīgus radiotraucējumus;
- apturēt neatbilstoši normatīvo aktu prasībām lietotas radioiekārtas darbību, veicot plombēšanu, apzīmogošanu vai atslēgšanu no elektroapgādes.

VAS ES, izpildot noteiktās funkcijas, patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus. Saskaņā ar Administratīvās atbildības likumu (spēkā no 01.01.2020.) turpmāk administratīvā pārkāpuma procesu veiks VARAM.

2. Sabiedrības darbības apraksts 2018. gadā

2.1. Radiofrekvenču spektra pārvaldība

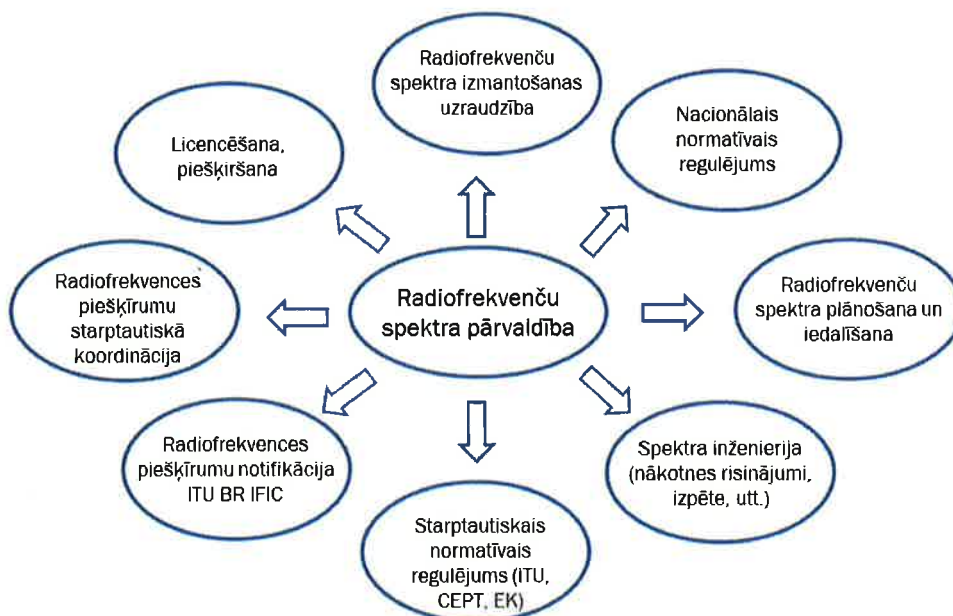
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana ir administratīvo un tehnisko pasākumu komplekss, kura īstenošanas mērķis ir nodrošināt frekvenču spektra pieejamību un radioiekārtu darbību bez savstarpējiem kaitīgiem traucējumiem. Minētais pasākumu komplekss ietver radiofrekvenču spektra plānošanu, uzraudzību un radioiekārtu atbilstības izvērtēšanu izplatīšanai un lietošanai. Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas galvenie uzdevumi ir nodrošināt piekļuvi frekvenču spektram, palielināt spektra izmantošanas efektivitāti, novērst sakaru traucējumus un neatļautu un nepareizu spektra izmantošanu.

Uzdevumu īstenošana ietver:

- priekšlikumu izstrādi normatīvajiem aktiem (nacionālajiem un starptautiskajiem), kas veido reglamentējošo un juridisko pamatu radiofrekvenču spektra pārvaldībai;
- informācijas datu bāzu uzturēšanu, kas nodrošina spektra pārvaldības tehnisko pamatu;
- datu bāzu informācijas analīzi, kura atvieglo spektra pārvaldību, kā rezultātā iespējams pieņemt lēmumus par spektra iedalīšanu, radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļauju sagatavošanu, un izdošanu;
- radiofrekvenču spektra monitoringu, kontroli un tiesībaizsardzības (prevencijas) funkcijas, kas nodrošina radiofrekvenču spektra pārvaldības integritāti.

Vienkāršota radiofrekvenču spektra pārvaldības shēma (skat. 1.att.) attēlota Starptautiskās Telesakaru savienības (ITU) Radiosakaru Biroja Spektra Monitoringa rokasgrāmatā (2011. gada redakcija).

Radiofrekvenču spektra pārvaldības shēma

1. attēls

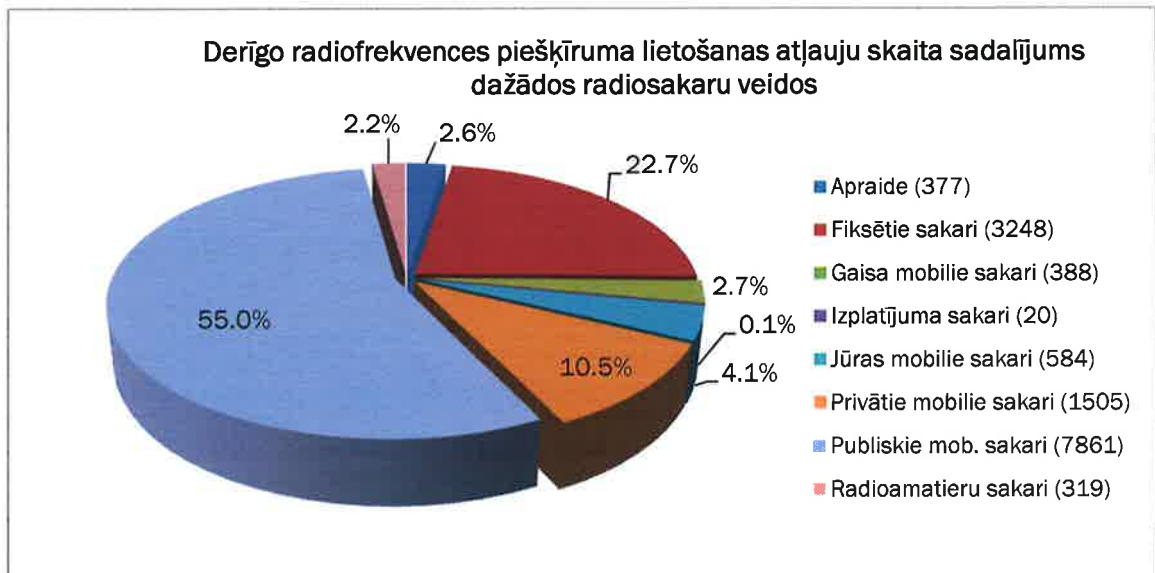
VAS ES nodrošina elektromagnētiskās saderības pakalpojumus civilajām un militārajām, kā arī valsts drošības struktūru radiosakaru sistēmām. VAS ES klienti ir valsts un pašvaldību iestādes, publisko un privāto elektronisko sakaru tīklu operatori, radio un televīzijas apraides organizācijas, bankas, kuģu un gaisa kuģu īpašnieki, radioamatieri, kā arī daudzi citi radiofrekvenču spektra lietotāji.

2.1.1. Radiofrekvenču spektra plānošana

Lietošanas atļaujas un frekvences piešķirumi

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību dažādu sakaru sistēmu radioiekārtu darbībai, radiofrekvenču spektra plānošanas speciālisti nosaka radiofrekvences piešķirumus radioiekārtu darbībai un izsniedz radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas.

VAS ES izsniegto radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļauju sadalījums atbilstoši radiosakaru veidam pārskata perioda beigās parādīts 2.attēlā.

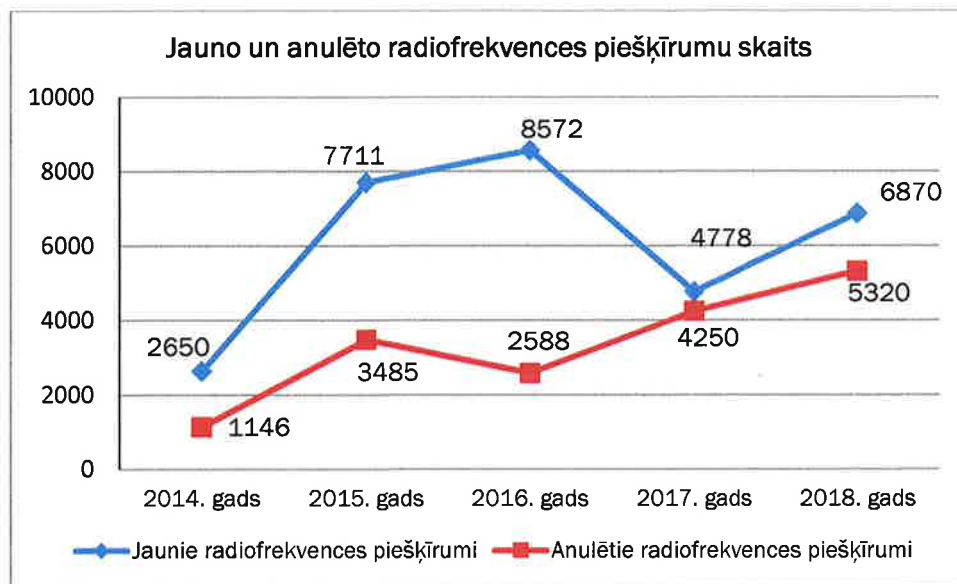

2. attēls

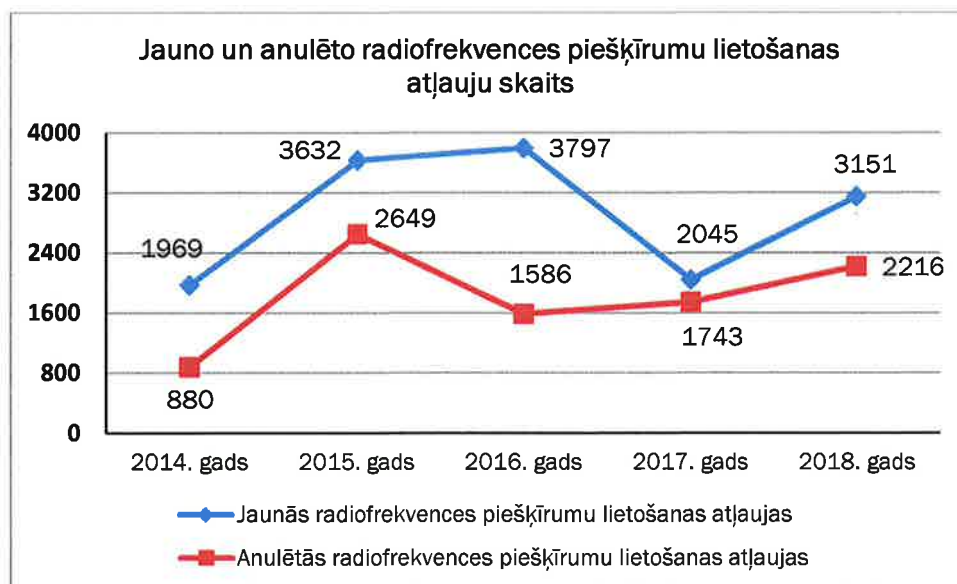
VAS ES pārskata gadā:

- noteica 6870 jaunus radiofrekvences piešķirumus un anulēja 5320 radiofrekvences piešķirumus (skat. 3. att.);
- izsniedza 3151 jaunas un anulēja 2216 radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas (skat. 4. att.).

Pārskata periodā publisko mobilo sakaru operatori, kuru bāzes staciju skaits sastāda 54.96 % no kopējā radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļauju skaita, turpināja attīstīt mikroviļņu radiosavienojumu atbalsta tīklus, kā arī mainīt tehnoloģijas, ko izmanto bāzes stacijas, kā rezultātā pieaudzis derīgo radiofrekvences piešķirumu un radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļauju skaits.

3.attēls

4. attēls

Starptautiskā darbība

Starptautiskā darbība radiofrekvenču spektra pārvaldības procesā ir sevišķi svarīga, jo, piedaloties starptautisko normatīvo tiesību aktu un tehniskās dokumentācijas (lēmumu, ieteikumu, ziņojumu starpvalstu koordinācijas vienošanās līgumu, u.c.) izstrādāšanas procesā, tiek pārstāvētas Latvijas radiofrekvenču spektra lietotāju intereses.

Pārskata periodā, plānojot radiofrekvenču spektru, VAS ES speciālisti, pārstāvot Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības intereses, piedalījās sakaru nozares starptautisko institūciju darbā. VAS ES speciālisti piedalījās:

- Starptautiskās Telesakaru Savienības (ITU);
- Eiropas Komisijas Radiofrekvenču spektra komitejas (RSC);
- Radiofrekvenču spektra politikas grupas (RSPG) darbā;
- Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (CEPT) Elektronisko sakaru komitejas (ECC) plenārsēdēs un darba grupās;

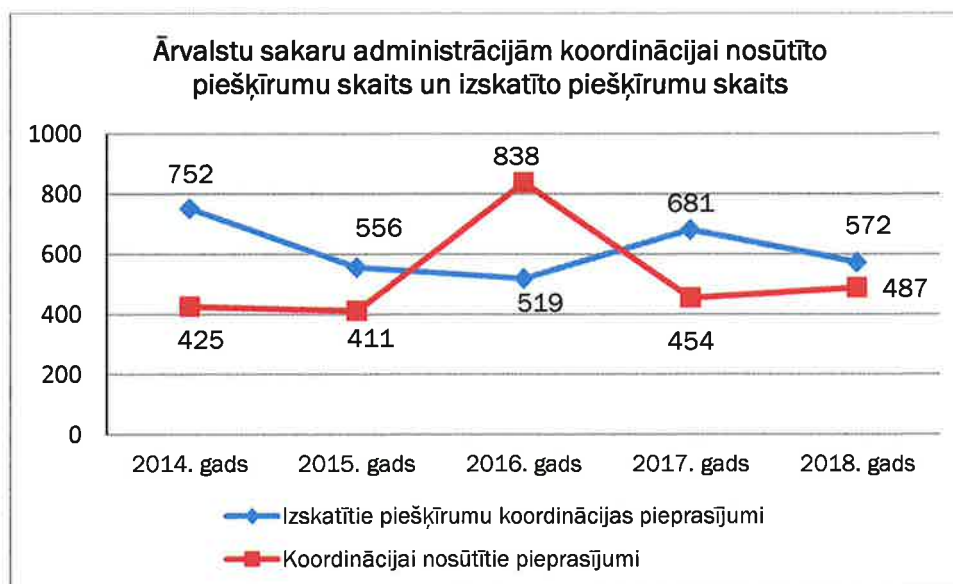
- Ziemeļaustrumu Eiropas Digitālās dividendes ieviešanas foruma (NEDDIF) darbā.

Starptautiskajās darba grupās VAS ES speciālisti analizēja dokumentu projektus un sniedza viedokļus un priekšlikumus, kas atbilst Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības interesēm, konsultējoties ar elektronisko sakaru nozares asociācijām un valsts pārvaldes institūcijām.

Pārskata periodā norisinājās Starptautiskās Telesakaru savienības (ITU) 20. Pilnvaroto pārstāvju konference (PP-18). Konferencē piedalījās arī pārstāvji no Latvijas Elektronisko sakaru nozari pārvaldošajām institūcijām, t.sk. VAS ES. Konferences galvenais mērķis bija starptautiskajām delegācijām trīs nedēļu laikā pieņemt lēmumu par globālo IKT nākotni. Latvija kopā ar citām Eiropas Savienības un CEPT organizācijas valstīm piedalījās tādu jautājumu izskatīšanā kā - ITU darbs saistībā ar nākotnes IKT tīklu (piemēram, 5G, kas ir paredzēts, lai spēlētu galveno lomu digitālajā ekonomikā) ieviešanu jaunattīstības valstīs; jaunattīstības valstu lielākas līdzdalības veicināšana ITU standartizācijas procesā u.c.

Frekvenču joslās, kurās netiek slēgti līgumi par joslu izmantošanu pierobežā, pārskata periodā veikta katra piešķiruma starptautiskā koordinācija, lai nodrošinātu radioiekārtu izmantošanu bez kaitīgiem traucējumiem no kaimiņvalsts frekvenču lietotāju puses, kā arī netraucētu kaimiņvalstu radioiekārtu darbībai.

Pārskata periodā VAS ES nosūtīja koordinācijas zonā esošo valstu sakaru administrācijām starptautiskajai koordinācijai 572 radiofrekvences piešķirumu pieprasījumus un izskatīja 487 ārvalstu sakaru administrāciju radiofrekvences piešķirumu koordinācijas pieprasījumus (skat. 5. att.). Nosūtīto piešķiruma skaita izmaiņas, salīdzinot ar 2017. gadu skaidrojamas ar no klientiem saņemto frekvences piešķiruma lietošanas atļauju pieprasījumu izmaiņām.

5.attēls

Lai uzlabotu Latvijas mobilo sakaru tīklu plānošanas un izvēršanas iespējas pierobežā, VAS ES izstrādāja un noslēdza vairākus starpvalstu frekvenču koordinācijas līgumus, kas nosaka frekvenču spektra lietošanas tehniskos parametrus un noteikumus, nodrošinot frekvenču piešķirumu izmantošanu bez kaitīgiem traucējumiem, vienkāršojot nepieciešamās darbības, saskaņojot frekvenču spektra lietošanu valstu pierobežā.

Kopumā pārskata periodā tika noslēgtas sešas vienošanās par frekvenču koordinācijas nosacījumiem:

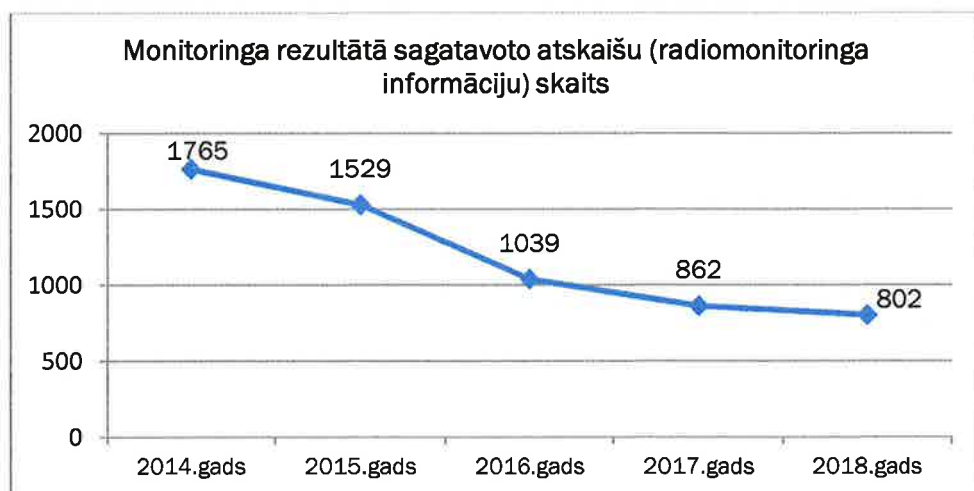
- noslēgts starptautiskais radiofrekvenču koordinācijas līgums (LMS) 450-457,5 MHz / 460 - 467,5 MHz frekvenču joslām ar Zviedrijas sakaru administrāciju;

- noslēgts starptautiskais radiofrekvenču koordinācijas līgums (MFCN 800 ar grozījumiem) 790 – 862 MHz frekvenču joslai ar Lietuvas sakaru administrāciju;
- noslēgts starptautiskais koordinācijas līgums (E-GSM 900) 880 – 890 / 925 – 935 MHz frekvenču joslām ar Lietuvas sakaru administrāciju;
- noslēgts starptautiskais koordinācijas līgums (GSM 900) 890 – 915 / 935 – 960 MHz frekvenču joslām ar Lietuvas sakaru administrāciju;
- noslēgts starptautiskais koordinācijas līgums (MFCN 900) 880 – 890 / 925 – 935 MHz frekvenču joslām ar Lietuvas sakaru administrāciju;
- noslēgts starptautiskais koordinācijas līgums (DCS 1800) 880 – 915 / 925 – 960 MHz frekvenču joslām ar Lietuvas sakaru administrāciju.

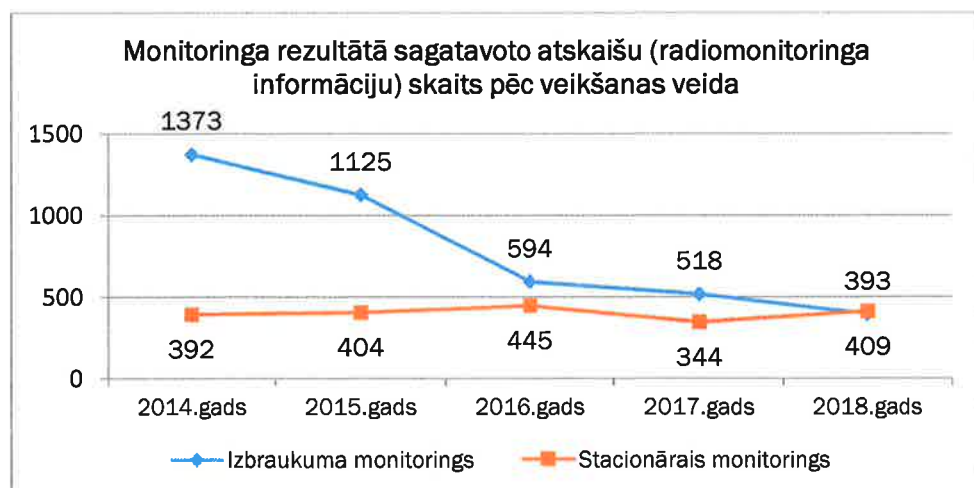
2.1.2. Radiofrekvenču spektra uzraudzība

Radiomonitorings

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, uzraugot radiofrekvenču spektru, VAS ES pārskata gadā nacionālā līmenī veica radiomonitoringu, kā rezultātā sagatavoti 802 radiomonitoringa informācijas dokumenti, no kuriem 409, veicot stacionāro radiomonitoringu un 393 - radiomonitoringu izbraukuma apstākļos. Skatīt 6. un 7. attēlā.

6. attēls

7. attēls

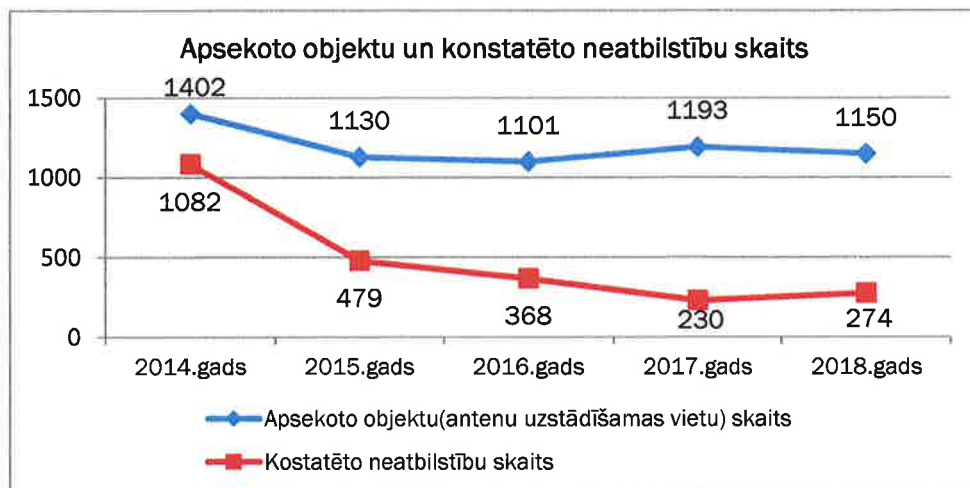
Kopējā atskaišu skaita samazināšanās, saistīta ar izbraukuma monitoringa rezultātā sagatavoto atskaišu skaita samazinājumu (7.att.), ko savukārt ietekmē tas, ka pēdējo gadu laikā VAS ES monitoringa procesu efektivitātes paaugstināšanai izmanto pašu radītas informācijas sistēmas RUNIS un SKUDRA. Mērījumu veikšana un rezultātu uzglabāšana notiek automatizēti, un tas ļauj veikt arī frekvenču spektra aizņemtības mērījumus izbraukuma apstākļos.

Frekvenču spektra aizņemtības mērījumu veikšanai ir nepieciešams patērēt vairāk laika nekā, veicot monitoringu manuālā režīmā, taču tādā veidā tiek iegūta daudzreiz pilnvērtīgāka un nodrīgāka informācija. Tā kā katra atsevišķā mobilā monitoringa procedūra tagad aizņem vairāk laika, tad gada griezumā kopējais sagatavoto mobilā monitoringa informāciju skaits ir samazinājies.

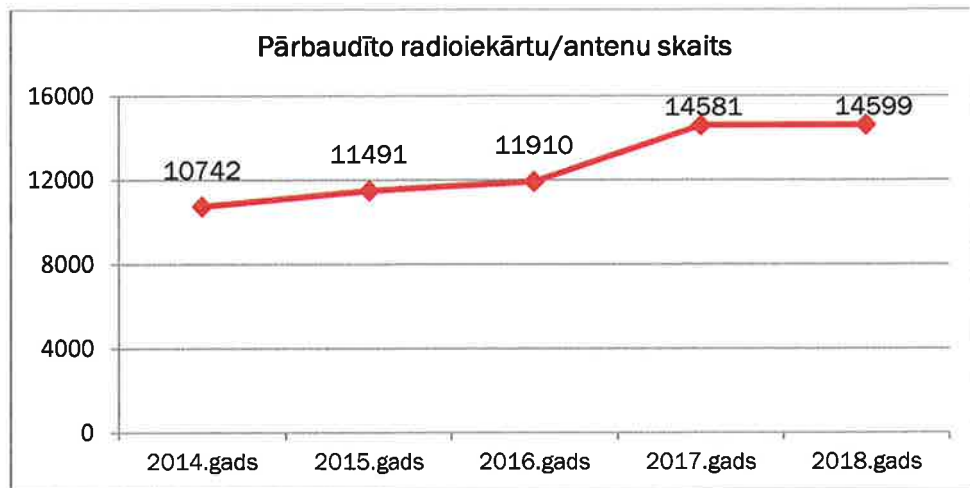
Ekspertīzes radioiekārtu uzstādīšanas vietās un radioiekārtu apsekošana

VAS ES speciālisti pārskata periodā:

- veica trīs sauszemes mobilo radiosakaru un vienu skaņas un televīzijas apraides radiosakaru frekvenču diapazonu noslogojuma un elektromagnētiskās saderības ekspertīzes radioiekārtu uzstādīšanas vietās;
- veica radioiekārtu uzstādīšanas vietu apsekošanu un tajā esošo radioiekārtu darbības likumības pārbaudi. Kopā apsekoti 1150 objekti/radioiekārtu uzstādīšanas vietas (skat. 8. att.), kurās kopumā pārbaudītas 14599 radioiekārtas (skat. 9. att.) un konstatētas 274 neatbilstības (skat. 8. att.).

8.attēls

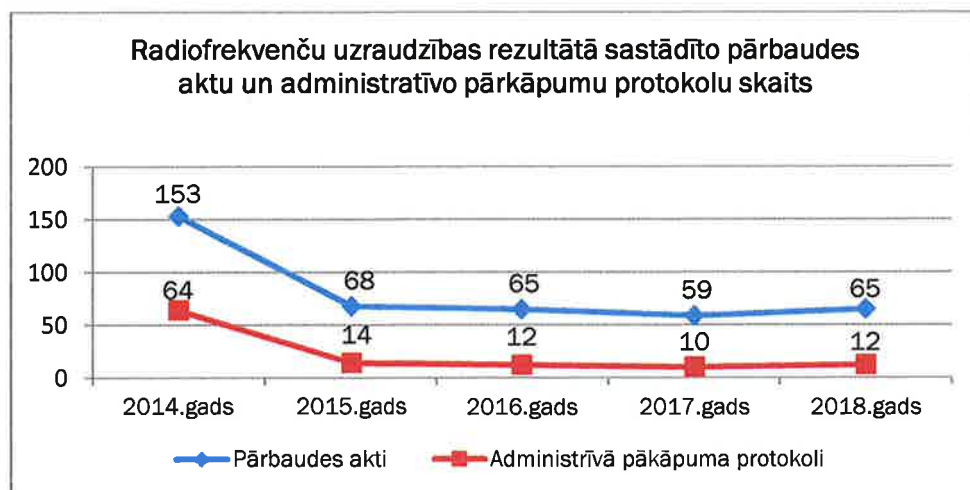

9.attēls

Apsekoto objektu skaits saglabājas aptuveni iepriekšējā gada līmenī, savukārt pārbaudīto radioiekārtu/antenu skaits atspoguļo faktisko apsekotajos objektos uzstādīto (likumīgi vai nelikumīgi) iekārtu skaitu.

Administratīvie pārkāpumi

VAS ES speciālisti pārskata periodā sastādīja 65 pārbaudes aktus par radioiekārtu lietošanas neatbilstībām un pārkāpumiem un 12 administratīvos pārkāpumu protokolus (skat.10. att.).

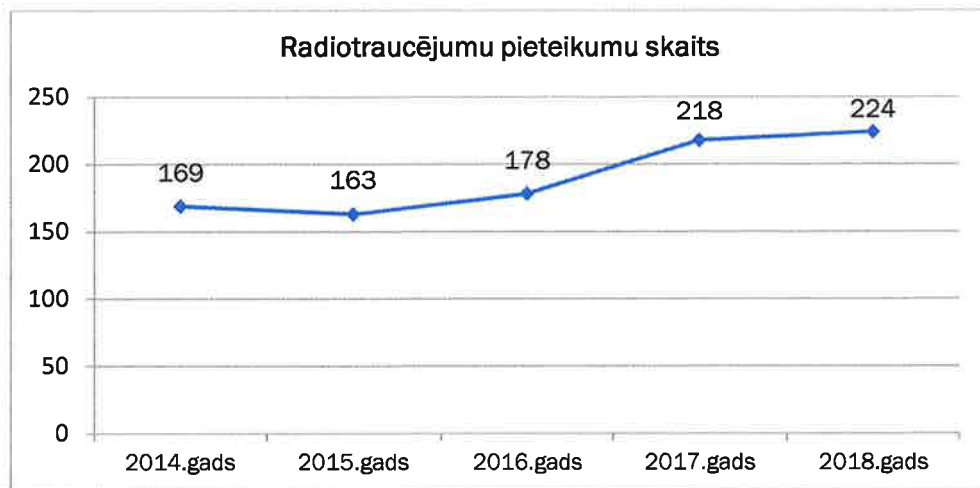
10. attēls

Pārbaudes aktu un administratīvo protokolu skaits saglabājas aptuveni iepriekšējo gadu līmenī, kas ir labs rādītājs un rezultāts VAS ES līdz šim veiktajiem regulārajiem uzraudzības preventīvajiem un informatīvajiem pasākumiem.

Sakaru traucējumi

VAS ES speciālisti pārskata periodā:

- pārbaudīja 224 pieteikumus par traucējumiem radioiekārtu darbībai (skat. 11. att.).

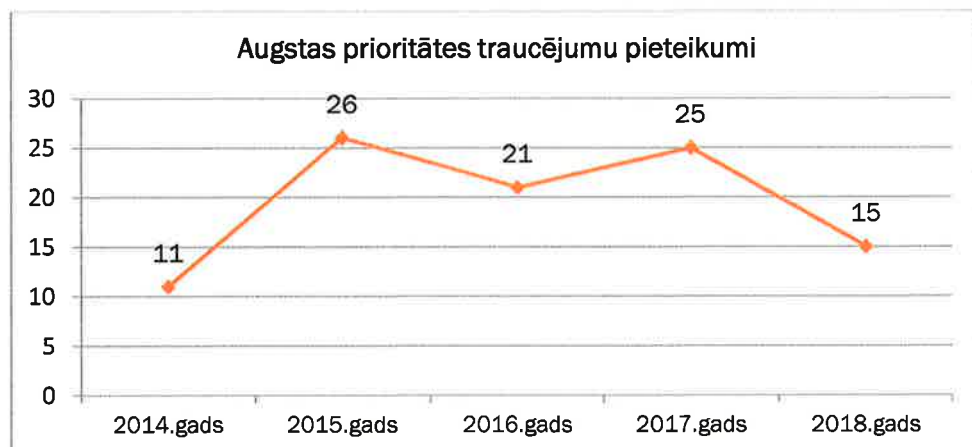

11. attēls

Radiotraucējumu skaita kāpums pēdējo gadu laikā ir saistīts ar frekvenču joslu noslodzes un lietošanā esošo radioiekārtu skaita pieaugumu, kā arī ar pašu mobilo sakaru operatoru aparatūras iespēju paplašināšanos t.i. vieglāk atpazīt mobilo sakaru frekvenču joslās traucējošos/nepiederošos signālus.

VAS ES speciālisti pārskata periodā:

- reaģēja uz 15 radiosakaru traucējumu pieteikumiem, kuriem piešķirama steidzamības pakāpe - traucējumi, kas var radīt draudus valsts un cilvēku drošībai, sabiedriskajai kārtībai, apdraudējumu kuģošanas un gaisa satiksmes drošībai, traucējumi, kas ietekmē elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanu lielam cilvēku skaitam un vienlaikus nav iespējams nodrošināt alternatīvu pakalpojumu sniegšanas veidu (skat. 12. att.).

12. attēls

Spektra uzraudzības tehniskā attīstība

Lai nodrošinātu monitoringa sistēmas funkcionalitātes paplašināšanu un attīstību, izstrādāts un, 2018. gada 26. februārī, apstiprināts monitoringa sistēmas funkcionalitātes paplašināšanas un attīstības realizācijas plāns 2018. - 2019. gadam.

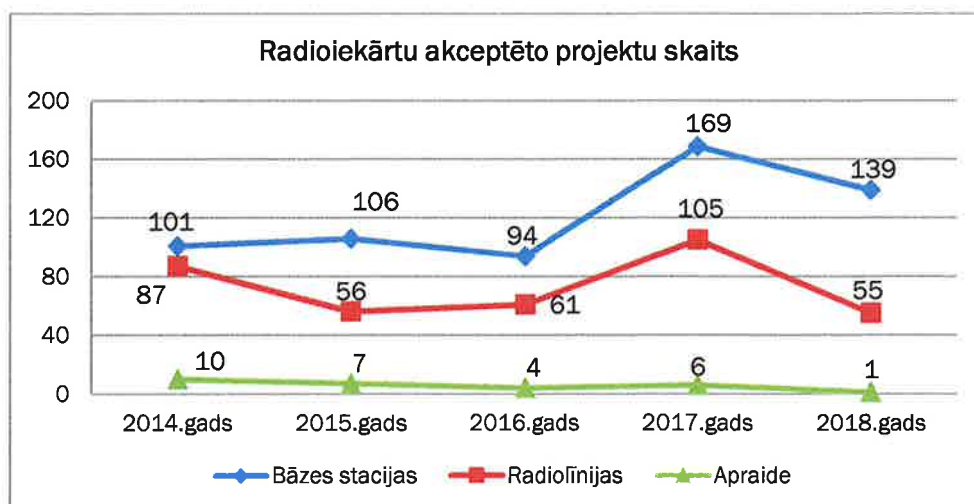
Starptautiskā darbība radioiekārtu atbilstības jautājumos

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, izskatot informāciju par iekārtu atbilstību, VAS ES speciālisti, pārskata gadā starptautiskā līmenī:

- sagatavoja un EK iesniedza priekšlikumus radioiekārtu direktīvas (RED) vadlīniju grozījumu projektam saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2018/1139 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā stāšanos spēkā;
- ADCO RED darba grupai iesniedza pētījumu par automobiļos iebūvēto radiomoduļu un sensoru normatīvo aktu prasībām un ES valstu praksi par automašīnās iebūvēto radioiekārtu un sensoru atbilstības izvērtēšanu regulārajās tehniskajās apskatēs. Jautājums iekļauts un izskatīts ADCO RED darba grupas 9. sanāksmē. Sadarbībā ar PTAC minēto jautājumu plānots iekļaut ADCO Automotive darba grupas 2019. gada sanāksmes dienas kārtībā;
- sadarbībā ar PTAC, piedalījās ADCO RED un CEPT kopīgi organizētajā kampaņā par 5 GHz WiFi iekārtu atbilstību un to radītajiem traucējumiem meteoroloģijas radariem. Kampaņas ietvaros dalībvalstu radioiekārtu lietošanas uzraudzības institūcijas tika aicinātas izpētīt iemeslus un apkopot informāciju par valstī konstatētajiem traucējumiem meteoroloģiskajiem radariem. Tirgus uzraudzības iestādes tika aicinātas pārbaudīt tirgū esošo iekārtu atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Kampaņa turpināsies līdz 2019. gada martam.

2.2. Radioiekārtu ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšana

Veicot elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanu, VAS ES speciālisti pārskata gadā izskatīja un akceptēja 195 radiostaciju ierīkošanas tehniskos projektus (skat. 13. att.).

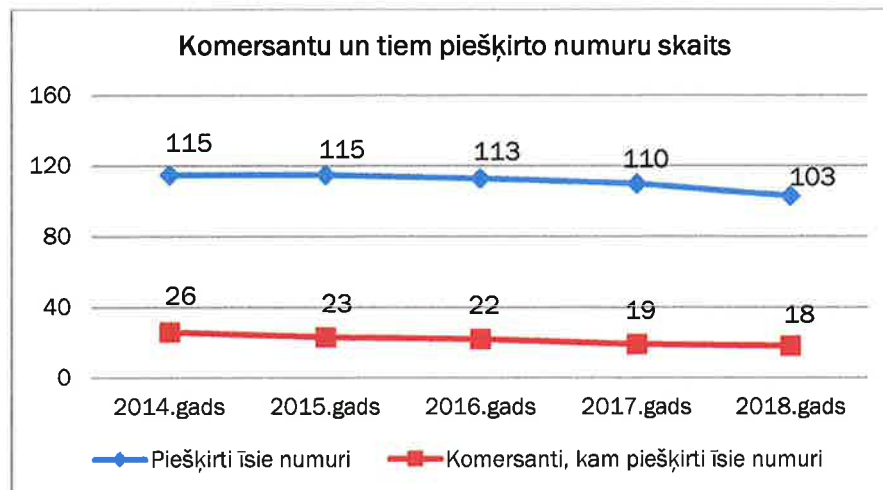
13. attēls

Akceptēto projektu skaita izmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem, skaidrojamas ar izmaiņām klientu iesniegto pieprasījumu skaitā sakaru tīklu radioiekārtu uzstādīšanai.

2.3. Numerācijas datu bāzes darbības uzturēšana

Veicot numerācijas datu bāzes uzturēšanu, VAS ES speciālisti pārskata gadā:

- pārvaldīja un uzturēja Numerācijas datu bāzi, nodrošinot datu pieejamību komersantiem, un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai ar augstu pieejamības līmeni (100%). Komersantu skaits, kuriem ir izsniegtas piekļuves tiesības, un kuri var ievadīt informāciju par numerācijas izmantošanu Numerācijas datu bāzē, ir samazinājies. Samazinājums ir skaidrojams ar atbildīgo institūciju aktivitātēm, kas vērstas uz numerācijas resursu izmantošanas kontroles uzlabošanu;
- veica regulāru Numerācijas datu bāzē reģistrētās informācijas atbilstības uzraudzību, t.sk. nodrošinot ar informāciju Valsts ieņēmumu dienestu par komersantiem un tiem piešķirtajām numerācijas lietošanas tiesībām uz īsajiem numuriem. Laika periodā no 2014. gada līdz 2018. gadam nav notikušas būtiskas izmaiņas piešķirto īso numuru lietošanas tiesību apjomos, bet ar katru gadu tendence ir samazināties (skat. 14. att.).

14.attēls

Pārskata periodā VAS ES ir strādājusi pie jaunas Numerācijas datu bāzes izveides. Līdz pārskata perioda beigām paveikti darbi, kas attiecas uz jaunās Numerācijas datu bāzes pirmajā kārtā izstrādājamās funkcionalitātes nodrošināšanu. Salīdzinot ar veco Numerācijas datu bāzi, veikti vairāki datu bāzes funkcionalitātes uzlabojumi. Jaunā Numerācijas datu bāze būs ātrdarbīgāka, ērtāka lietošanā, kā arī vairāk orientēta uz klientu vajadzībām.

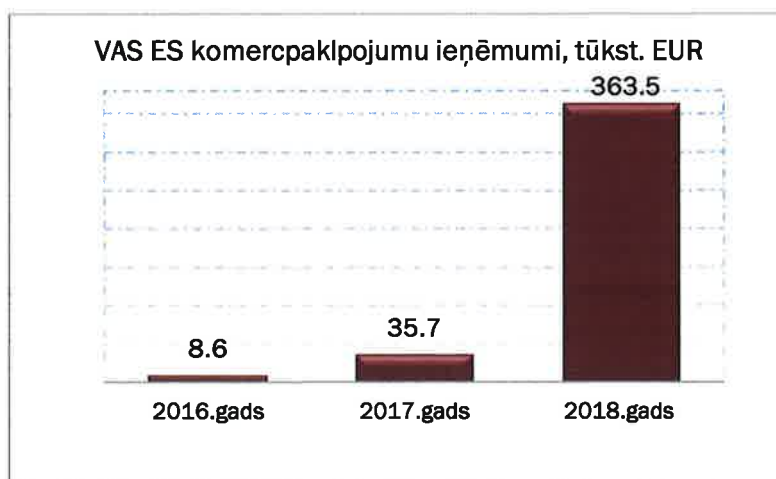
2.4. Komerpc pakalpojumu nodrošināšana

Pārskata periodā VAS ES turpināja aktīvi attīstīt komercdarbību:

- noslēdza līgumu par radio frekvenču monitoringa iekārtu vadības programmatūras "Skudra" un "SkudraServer" piegādi un programmatūras uzturēšanu. Šo produktu ir radījuši Radiofrekvenču nodaļas inženieri, kuru ikdienas darbs ir Latvijas radiofrekvenču monitoringa nodrošināšana. "Skudra" un "SkudraServer" ļauj veikt vienlaicīgu monitoringu vairākos frekvenču diapazonos, nodrošina mērījumu rezultātu uzkrāšanu, apstrādi, saglabāšanu un vizualizāciju, palīdz identificēt signāla avotu, lietotāju un atrašanās vietu. Lai turpinātu popularizētu radio frekvenču monitoringa iekārtu vadības programmatūru "Skudra", iepazīstinātu ar tās funkcionalitāti un pielietošanas iespējām, VAS ES speciālisti pārskata gadā iepazīstināja ar šo programmatūru Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācijas sanāksmes dalībniekus.
- organizēja starptautisku informācijas un komunikācijas tehnoloģiju forumu "5G Techritory", realizējot foruma dalības vietu pārdošanu un piesaistot reklāmas maksājumus.
- realizēja apmācību seminārus par radiotraucējumu identificēšanu un novēršanu diviem klientiem. Semināru programma tika individuāli izstrādāta, balstoties uz klientu vēlmēm. Ņemot vērā VAS ES pieredzi radiotraucējumu identificēšanā un novēršanā, turpmāk VAS ES piedāvās kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas radioinženieriem.
- nodrošināja elektromagnētiskā lauka starojuma mērījumus. Kā rezultātā, klients īsā laikā ir saņēmis precīzus signāla un trokšņu līmeņu mērījumus, kurus turpmāk var izmantot sava tīkla pilnveidošanai.

VAS ES mērķtiecīgi darbojas, lai paplašinātu jau piedāvāto pamatpakalpojumu klāstu, ieviešot klientu vajadzībām atbilstošus komercpakalpojumus. Kā rezultātā, pārskata periodā ir izstrādāti divi jauni komercpakalpojumi "Mobilo sakaru tīklu pārklājuma mērījumi" un "Nejonizējošā starojuma mērījumi stacionāru raidītāju tuvumā to nodošanai ekspluatācijā".

VAS ES komercpakalpojumu ieņēmumi atspoguļoti 15.attēlā.

15.attēls

2.5. Normatīvie akti

VAS ES speciālisti pārskata gadā piedalījās dažādu normatīvo aktu un to grozījumu izstrādē, atzinumu un priekšlikumu sniegšanā.

Kā svarīgākie minami:

- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2006. gada 6. jūnija noteikumos Nr. 453 "Noteikumi par radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām", kas noteiktu kārtību, kādā VAS ES izsniedz atļaujas radiofrekvenču joslās, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem iedalītas tikai valsts aizsardzības vajadzībām paredzēto radiosakaru sistēmu lietošanai;
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2009. gada 6. oktobra noteikumos Nr. 1151 "Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)";
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2011. gada 1. februāra noteikumos Nr.93 „Noteikumi par speciālo radiolīdzekļu izmantošanas kārtību un tehniskajām prasībām to darbībai”;
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2016. gada 9. augusta noteikumos Nr.529 "Radioamatieru radiostaciju būvēšanas, ierīkošanas un lietošanas, kā arī radioamatieru apliecības saņemšanas kārtība”;
- sniegti priekšlikumi informatīvajam ziņojumam "Valsts informācijas sistēmas "Numerācijas datubāze" atjaunošanai nepieciešamā finansējuma piesaiste", ierosinot finanšu līdzekļus 110 110 EUR apmērā Numerācijas datubāzes izstrādes 2. kārtai piešķirt no VAS ES tīrās peļņas daļas par 2017. gadu no ieņēmumiem no atliktā uzņēmuma nodokļa saistībām, kas izveidojās saistībā ar izmaiņām normatīvajos aktos.

2.6. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis

Pārskata periodā iesniegts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – VARAM) Ministru kabineta noteikumu projekts „Valsts akciju sabiedrības „Elektroniskie sakari” publisko maksas pakalpojumu cenrādis” (turpmāk – Noteikumu projekts).

Saskaņā ar noteikumu projektu:

- veikta elektromagnētiskās saderības EMS izcenojuma noteikšana:
 - platjoslas mobilo radiosakaru sistēmām joslā 3000 MHz – 10000 MHz;

- privāto mobilo radiosakaru sistēmām ar joslas platumu 25 kHz – 50 kHz;
- fiksēto "punkts-punkts" radiosakaru sistēmām ar kanāla platumu virs 1 GHz;
- pārskatīti EMS izcenojumi:
 - platjoslas mobilo radiosakaru sistēmām joslās 450 MHz – 960 MHz un joslās 960 MHz – 3000 MHz;
 - visām fiksēto "punkts-punkts" un izplatījuma radiosakaru sistēmām;
- atbilstoši izmantotajām radiosakaru tehnoloģijām un to izmantošanas veidiem precizēti termini un radioiekārtu sadalījums;
- noteiktas pakalpojumu mērvienības neaizsargātiem piešķirumiem atbilstoši radiosakaru veidam un noteikta maksas piemērošana jaunajām vienvirziena režīma publiskajām mobilajām sakaru tehnoloģijām;
- VAS ES elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas maksas pakalpojumu izcenojumu metodikā precizēti aprēķinos piemērojami koeficienti. Jauni koeficienti netiek ieviesti;
- noteikumu projekta izpildes gaitā ņemta vērā piešķirto radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nosacījumu tiesiskā paļāvība un teritoriālais iedalījums platjoslas mobilo radiosakaru sistēmām joslā 3000 MHz – 10000 MHz. (Noteikumu projekta 14. un 15. punkts – noteikts pakāpeniskas maksas piemērošanas princips).

Lielākā daļa tarifu paliek nemainīgi, vai to izmaiņas ir nebūtiskas, tomēr veidojas atsevišķu tarifu samazinājums. Tarifu samazinājums attiecas uz šādiem izcenojumiem EMS nodrošināšanai:

- grupveides publisko mobilo radiosakaru tīkla radiokanālam ~ 4,9%;
- platjoslas mobilo radiosakaru tīkla radiokanālam individuālai izmantošanai frekvenču joslā $450 \text{ MHz} \leq f \leq 3000 \text{ MHz}$ ~ 3,2%;
- vienas fiksēto radiosakaru radiolīnijas radiokanālam vai satelītu Zemes stacijas raidīšanas radiokanālam (virziens Zeme-Izplatījums) vai satelītu Zemes stacijas uztveršanas kanālam (virziens Izplatījums-Zeme) vai Izplatījuma stacijai ~ 13%.

Lai nodrošinātu skaidru izpratni par tarifu korekcijas piemērošanu gadījumos, ja pakalpojuma saņēmējs nav samaksājis par VAS ES sniegtajiem publiskajiem maksas pakalpojumiem, papildināts Noteikumu projekta 9. punkts ar nosacījumu, kad aprēķināto tarifu korekciju sākotnēji ieskaita pakalpojuma saņēmēja parādu dzēšanai. Noteikumu projekta 3. punktā publisko maksas pakalpojumu norēķina termiņš noteikts 20 dienu laikā pēc rēķina izrakstīšanas. Izmaiņas veiktas, ievērojot VAS ES iekšējās dokumentu aprites sistēmas izmaiņas.

Noteikumu projekts izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2018. gada 26. jūlijā (VSS-756). Ministru kabineta noteikumi par VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādi Ministru kabinetā ir pieņemti 2018. gada 30. oktobrī un ir stājušies spēkā 2019. gada 1. janvārī (Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 652 „Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis”).

2.7. Administratīvo pārkāpumu lietvedība

Pārskata periodā VAS ES Administratīvā komisija saskaņā ar normatīvajos aktos doto pilnvarojumu izskatījusi šādas 14 administratīvā pārkāpuma lietas:

- trīs administratīvo pārkāpumu lietu par koplietojamo radiofrekvenču piešķiruma lietošanas atļaujas nosacījumu pārkāpšanu;
- piecas administratīvo pārkāpumu lietas par radioiekārtu uzstādīšanu vai lietošanu bez VAS ES radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas;
- piecas administratīvo pārkāpumu lietas par radioiekārtu uzstādīšanu vai lietošanu, pārkāpjot VAS ES radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujā noteiktos parametrus.

Administratīvā komisija ir piemērojusi:

- septiņus brīdinājumus;
- piecus naudas sodus, kopā 980 EUR;
- vienu mutvārdu aizrādījumu;
- viena administratīvo pārkāpumu lieta izbeigta.

2.8. Sadarbība ar klientiem un sadarbības partneriem

Pārskata gadā VAS ES turpināja sadarbību un komunikāciju ar klientiem un sadarbības partneriem, informējot par aktualitātēm elektronisko sakaru nozarē un nodrošinot nozarei būtisko jautājumu apspriešanu klātienē. Starp nozīmīgākajiem informācijas apmaiņas pasākumiem minami šādi informatīvi semināri, kā 5G Techritory Forums un Austrumu partnerības regulatoru (SEWG) darba grupa. Klientiem novadīti vairāki semināri un lekcijas:

- Informatīvs seminārs "Informācijas un sakaru jomas terminoloģijas tiesību aktu tulkošana";
- Lekcija Rīgas Tehniskās universitātes pirmā kursa studentiem ar praktisko daļu "Radiofrekvenču spektra pārvaldība, aktualitātes un praktiskie darbi "Lapsu medības"";
- Seminārs Eiropas Komisijas Tulkošanas Ģenerāldirektorāta Latviešu valodas departamenta tulkiem "Elektronisko sakaru nozares terminoloģijas aktualitātes";
- Informatīvs seminārs visiem VAS ES klientiem "EML iedarbība uz cilvēku: normēšana, aprēķini, mērīšana. EML kontroles pieredze Latvijas radio uzņēmumos";
- Lekcija izstādes "Pasākumu ekspozīcija 2018" dalībniekiem un apmeklētājiem "Radiosakaru lietošana publisku liela mēroga pasākumu laikā Latvijā".

Augstais semināru dalībnieku apmierinātības līmenis liecina par to, ka izvēlētajās tēmās nozarē ir ļoti aktuālas un semināru informācija ir noderīga un praktiski pielietojama.

Lai izglītotu liela mēroga sporta, kultūras un izklaides pasākumu organizatorus un/vai to pārstāvjus, kas Latvijā plāno radiosakaru iekārtu izmantošanu minēto pasākumu norises nodrošināšanā, pārskata periodā VAS ES izstrādāja informatīvu bukletu par frekvenču spektra izmantošanu publisku pasākumu laikā. Sagatavotajā materiālā iekļauta svarīga informācija, kas attiecas uz radioiekārtas pārbaudi pirms tās lietošanas uzsākšanas. Ņemot vērā bezvadu iekārtu aizvien pieaugošo pielietojumu, ar bukleta palīdzību mērķtiecīgi tiek informēti tie radiofrekvenču spektra lietotāji, kuru izmantotās radioiekārtas minētajos pasākumos potenciāli var izraisīt radiosakaru traucējumus.

Rūpējoties par klientu ērtībām un, lai nodrošinātu ātrāku dokumentu un informācijas apriti, VAS ES intensīvi darbojas pie pašapkalpošanas portāla funkcionalitātes nodrošināšanas un piekļuves tiesību piešķiršanās. Pārskata periodā pieslēgti septiņi klienti. Darbs tiks turpināts arī nākamajā pārskata periodā.

2.9. Starptautiskais informācijas un komunikācijas tehnoloģiju forums "5G Techritory"

Pārskata periodā VAS ES Rīgā organizēja starptautisku informācijas un komunikācijas tehnoloģiju forumu "5G Techritory". Forums aktualizēja jaunās 5G tehnoloģijas potenciālu pasaulē un it īpaši Baltijas jūras reģiona valstu priekšrocības tās ieviešanā. Forums vienuviet pulcēja 700 augstākā līmeņa dalībniekus un industrijas pārstāvjus no visas pasaules, kuri dalījās savā pieredzē un prognozēs par 5G nākotni, kas jau šobrīd rada interesi ar daudzajiem risinājumiem kā sabiedrībai, tā uzņēmumiem. Forums noveda pie tādiem būtiskiem atskaites punktiem kā Digitālā Baltijas ceļa memoranda par savienotās un automatizētās braukšanas un 5G tehnoloģiju attīstību Via Baltica koridorā parakstīšanas starp trim Baltijas valstīm, LMT un Nokia pirmā klātienē testa 5G tīklā u.c.

Forums veicināja potenciāli jaunu sadarbību veidošanu starp valdībām, pašvaldībām, biznesa atbalsta organizācijām, universitātēm, IKT uzņēmumiem un citiem partneriem, "5G Techritory" kļūstot par jaunu un atvērtu platformu veselīgas 5G ekosistēmas attīstībai Baltijas jūras reģiona pārrobežu, starplīmeņu un starpnozaru sadarbībai, kas varētu kļūt par paraugu, veidojot Eiropas Gigabitu sabiedrību.

Forumu organizēja VAS ES ciešā sadarbībā ar Ministru prezidenta biroju, VARAM, Ziemeļvalstu Ministru padomi, 5G Automotive Association (5GAA) un International Telecommunication Union (ITU), Latvijas Mobilo Telefonu (LMT) kā stratēģisko partneri, Cisco, Huawei, Qualcomm, Rohde & Schwarz, Eesti Meedia un citiem partneriem.

2.10. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vide

VAS ES mērķis ir integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides sistēmas ieviešana, kuras pamatā ir daļas pamatdarbības un atbalsta procesu pārvešana vienotā elektroniskā vidē, nodrošinot elektronisku dokumentu apriti, iespēju e-atļauju izsniegšanai, kā arī norēķinu, lietvedības u.c. procesu integrāciju, izmantojot savstarpēji saderīgus tehnoloģiskos risinājumus. Tas uzlabos uzņēmuma darbības ekonomisko efektivitāti un iespējami plaši attīstīs klientu elektronisku apkalpošanu ar pašapkalpošanas portāla starpniecību, nodrošinot klientam iespēju ērti un ātri pieteikt pakalpojumus, operatīvi saņemt elektroniskos pārskatus par pasūtījumiem un saņemtajiem pakalpojumiem (izsniegtajām atļaujām, atļauju termiņiem, izrakstītajiem rēķiniem u.c.), kā arī veikt to apmaksu. Pārskata periodā ir notikusi integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides projekta izstrādes posma pabeigšana. Sistēmā tiek nodrošināta atbilstības novērtēšanas funkciju veikšana, kas ietver radioiekārtu reģistra uzturēšanu un aktualizēšanu par radioiekārtu atbilstību; Radiofrekvenču plānošanas funkciju veikšana, kas ietver radiofrekvences piešķirumu un radioiekārtu atļauju datubāzes uzturēšanu fiksētā dienesta, publiskā mobilā dienesta un privātā mobilā dienesta radiofrekvences piešķirumiem un starptautiskās koordinācijas datiem. Tāpat tika sagatavota vide – klientu portāls, kurā klientiem ir iespēja piekļūt šiem datiem, izmantojot Latvija.lv vienoto pieteikšanos vai kā portāla reģistrētam lietotājam. Nodrošināta sistēma esošo rēķinu automātiskai sagatavošanai.

Pārskata periodā ieviesta jauna dokumentu vadības sistēma, nodrošinot šādus procesus:

- saņemto un nosūtīto dokumentu reģistrāciju un elektroniskās aprites organizēšanu izmantojot plūsmas un uzdevumus;
- nosūtāmo dokumentu parakstīšanas ar e-parakstu nodrošināšanu;
- dokumentu saņemšanu un nosūtīšanu caur VRAA uzturēto e-adreses risinājumu, panākot zibenīgu korespondences apmaiņu ar citām valsts iestādēm.

Ieviests e-inventarizācijas risinājums, kas nodrošina:

- inventarizācijas norisi, izmantojot mobilās ierīces, netērējot laiku pamatlīdzekļu atrašanai un atzīmēšanai sarakstos;
- inventarizācijas saraksta eksportēšanu no mobilās ierīces uz grāmatvedības uzskaites programmatūru, ietaupot laiku un samazinot kļūdu iespējamību, kā arī ļaujot ātri iegūt inventarizācijas rezultātu nepieciešamās atskaites formā.

2.11. Austrumu partnerības regulatoru tīkla spektra darba grupas sanāksme

Pārskata periodā Rīgā notika VAS ES un EK kopīgi organizētā Austrumu partnerības regulatoru tīkla ietvaros dibinātās spektra ekspertu darba grupas (SEWG) septītā sanāksme.

SEWG darba grupas mērķis ir spektra izmantošanas jautājumu apspriešana un saderīgu spektra izmantošanas pieeju izstrāde ar austrumu partnerības valstīm. Apskatītais jautājumu loks ietvēra 790-862 MHz un 694-790 MHz joslu izmantošanu mobiliem sakariem un ar to saistīto problemātiku. Ņemot vērā notikušās izmaiņas SEWG vadības sastāvā, sanāksmē tika apstiprināts jauns grupas vadītājs no Gruzijas un divi vadītāja vietnieki no Lietuvas un Latvijas, ko pārstāvēs VAS ES Vecākais eksperts apraides jautājumos.

2.12. VAS ES Informācijas tehnoloģiju sistēmas pilnveidošana

Pārskata gadā turpināta attīstības pasākumu veikšana attiecībā uz VAS ES iekšējā tīkla un centrālās infrastruktūras uzlabošanu ar mērķi pilnveidot vienotu augstas pieejamības infrastruktūru, kura nodrošina VAS ES pārziņā esošo informācijas sistēmu darbības nepārtrauktību. Attiecīgā mērķa sasniegšanai veikti šādi būtiskākie pasākumi:

- nodrošināta jauna tīklu iekārtu ieviešana VAS ES centrālajā birojā, nodrošinot šo iekārtu iespējami pilnvērtīgākās tehniskās pārvaldības iespējas, kā arī iekārtu savstarpējo aizvietojamību;

- veikti pasākumi VAS ES informācijas sistēmu rezerves kopiju izveides tehnisko risinājumu pilnveidošanā un centralizācijā ar mērķi nodrošināt sistematizētu īstermiņa un ilgtermiņa rezerves kopiju izveidi un uzglabāšanu to realizējot gan VAS ES centrālajā birojā, gan citā ģeogrāfiski attālinātā vietā;
- turpināts darbs pie VAS ES serveru infrastruktūras virtualizācijas risinājuma attīstības, nodrošinot atteikšanos no atsevišķiem fiziskajiem serveriem, tādā veidā optimizējot uzturamo informācijas tehnoloģiju resursu apjomu.

Pārskata gadā veiktas izmaiņas VAS ES struktūrā, pielāgojot to aktuālās darbības nepieciešamībām un stiprinot VAS ES cilvēkresursu kapacitāti Informācijas tehnoloģiju attīstības projektu vadībā un tehnisko resursu administrēšanā.

3. Svarīgākie notikumi pēc pārskata gada beigām

3.1. Mērķu izvirzīšana un īstenošana

Lai nodrošinātu uzņēmuma efektīvu, uz izmērāmiem rezultātiem balstītu sistemātisku attīstību, saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem, VAS ES ir ieviesusi vairāku līmeņu mērķu (uzņēmuma, departamentu, nodaļu un darbinieku individuālie mērķi) noteikšanas un izvērtēšanas sistēmu, katram gadam nosakot prioritāros mērķus un to sasniedzamos rezultātus segmentos: Klienti (apmierinātības līmenis ar VAS ES pakalpojumiem, nepieciešamās informācijas sniegšanas kvalitāte un kvantitāte), Efektivitāte (procesu optimizācija un pilnveidošana, investīciju projektu realizācija atbilstoši noteiktajam laika grafikam un finansējumam) un Attīstība (uzņēmuma atpazīstamības indekss Latvijā, ieņēmumi no komercpakalpojumiem).

3.2. Nākamajam 2019. gadam izvirzītie mērķi

2019. gadam VAS ES ir noteikusi trīs prioritāros attīstības segmentus – Klienti, Efektivitāte un Komercpakalpojumu attīstība (skat. 1. tabulu).

1.tabula

VAS ES 2019. gada mērķi

Segments	Mērķis	Īpatsvars, %	Sasniedzamais rezultāts
Klienti	Klientu apmierinātība (ikgadējā klientu apmierinātības pētījuma rezultāti)	25	Klientu apmierinātība ne mazāka par 80%
Efektivitāte	Valdē apstiprinātas VAS "Elektroniskie sakari" pamatnostādnes jaunā Elektronisko sakaru likuma izstrāde	30	Valdē apstiprinātas ne vēlāk kā 30.06.2019.
	E-piekļuves nodrošināšana radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām USMA sistēmā reģistrētajiem datiem	15	Atļauju skaits ne mazāk kā 55%
	Noslēgts iekārtu iegādes līgums "Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstības un investīciju plāna" 1.3. punktā paredzētā fiksētā monitoringa un peilēšanas aprīkojuma nomaiņai Daugavpilī, Rīgā, Rēzeknē, Valmierā Ventspilī	20	Noslēgts līgums ne vēlāk kā līdz 30.11.2019.
Komercpakalpojumu attīstība	Ieņēmumi no komercpakalpojumiem	10	Ieņēmumi no komercpakalpojumiem ne mazāki par 229 097,- EUR.
Kopā		100	

3.3. Numerācijas datu bāzes pirmā kārtā

2019. gada sākumā noslēdzies darbs pie jaunās Numerācijas datu bāzes pirmās kārtas izveides - pabeigti jaunās Numerācijas datu bāzes testēšanas darbi, veikta migrēto datu validācija un Numerācijas datu bāzes pirmā kārtā nodota ekspluatācijā.

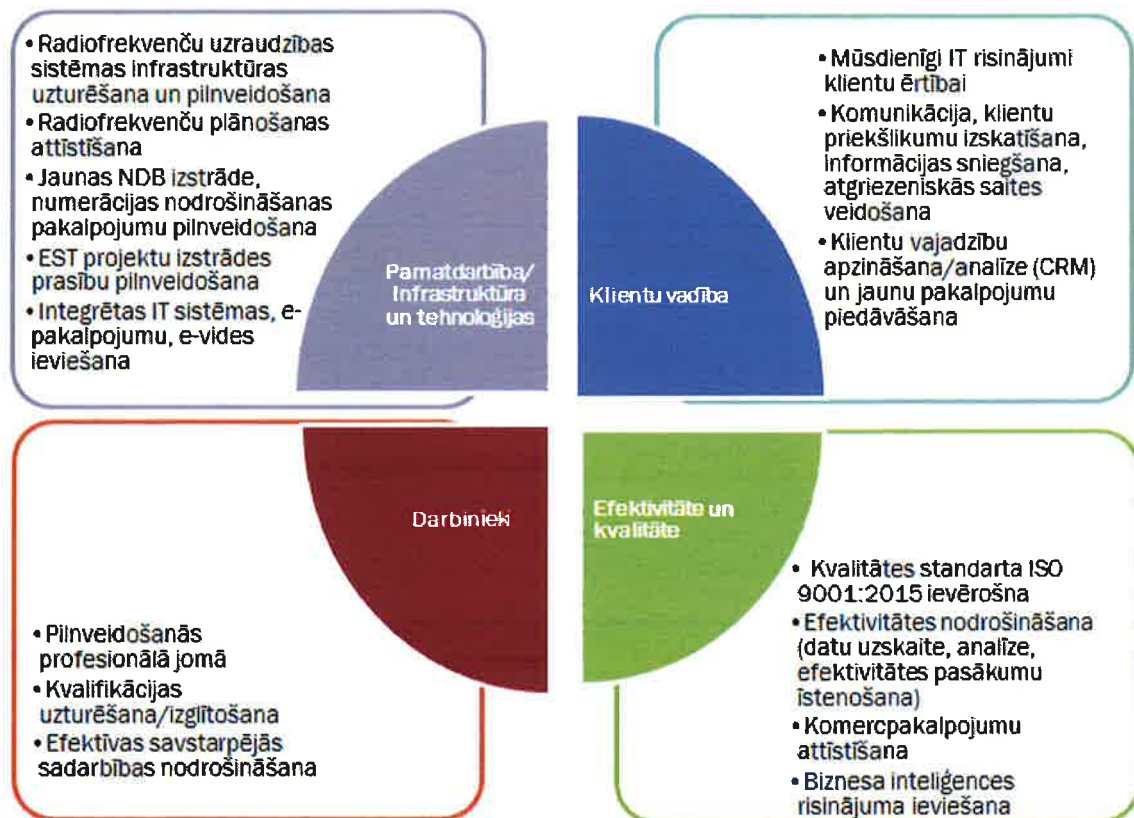
3.4. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādīs

Ņemot vērā to, ka drīzumā ir paredzētas izmaiņas joslu 700 MHz, 1,5 GHz un 26 GHz iedalījumam Nacionālajā frekvenču plānā, kas ļaus nodrošināt, mobilo sakaru sistēmām lielāku frekvenču resursa pieejamību VAS ES ir uzsākusi darbu pie priekšlikumu izstrādes Ministru kabineta noteikumu projektam "Grozījumi Ministru kabineta 2018. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 652 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādīs" (turpmāk – Noteikumu projekts). Izveidota darba grupa Noteikumu projekta priekšlikumu izstrādei, kuras sastāvā iekļauti arī elektronisko sakaru nozares asociāciju - Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas, Latvijas Interneta Asociācijas un Latvijas Telekomunikāciju Asociācijas, kā arī Satiksmes ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvji. Cenrāža grozījumu mērķis arī turpmāk nodrošināt objektīvus, caurskatāmus un samērīgus administratīvos maksājumus frekvenču spektra lietotājiem.

4. Sabiedrības turpmākā attīstība

Sabiedrības izvirzīties stratēģiskie mērķi ietver attīstības četrus virzienus, kas atspoguļoti 16. attēlā VAS ES Attīstības virzieni.

VAS ES attīstības virzieni

16.attēls

4.1. Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehnoloģiskā attīstība

Tālāka attīstība radiofrekvenču uzraudzības jomā tiks realizēta, atjaunojot nolietotos materiāli tehniskos līdzekļus un attīstot tehnoloģiju attīstībai atbilstošu infrastruktūru. Atbilstoši Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstības un investīciju plānā 2017.–2021. gadam minētajam, galvenie realizējamie virzieni infrastruktūras attīstībai 2019. gadā ir:

- portatīvo mikroviļņu (6 - 40 GHz) signālu ģeneratoru iegāde;
- piecu fiksēto monitoringa un peilēšanas iekārtu nomaina Rīgā un reģionos;
- portatīvo monitoringa un peilēšanas iekārtu nomaina Radiokontroles dienesta vajadzībām;
- Radiomonitoringa punkta "Liepāja" izveide. Radiomonitoringa nepārtrauktības nodrošināšanai Liepājā un pilsētas apkārtējā teritorijā,
- Platjoslas elektriskā un magnētiskā lauka mērījumu un selektīvā elektriskā un magnētiskā lauka mērītāju iegāde mobilā monitoringa procesa efektivitātes uzlabošanai un pakalpojumu spektra paplašināšanai un attīstībai.

4.2. Numerācijas datu bāzes turpmākā attīstība

2019. gadā turpinās darbu pie jaunās Numerācijas datu bāzes izstrādes, pilnveidojot numerācijas datu bāzes funkcionalitāti atbilstoši sistēmas izveides otrajā kārtā paredzētajām prasībām. Jaunās numerācijas datu bāzes otrajā kārtā realizējamās prasības, galvenokārt, attieksies uz atskaišu sadaļu un biznesa analītikas risinājumiem. Datu bāzes otrajai (noslēdzošajai) kārtai nepieciešamie

līdzekļi ir piešķirti saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 8. augusta rīkojumu Nr.375 (prot. Nr.37 79 §). Numerācijas datu bāzes otrās kārtas pamatfunkcionalitāti plānots pabeigt 2019. gada beigās.

4.3. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vidē

2019. un 2020. gadā tiks strādāts pie integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vides pilnveidošanas, sagatavojot izmaiņu pieprasījumus un, veicot to ieviešanu sistēmā, kā arī tiks turpināta integrācija ar ārējām informācijas sistēmām – Uzņēmuma reģistru, Valsts zemes dienestu, portālu Latvija.lv un bankām.

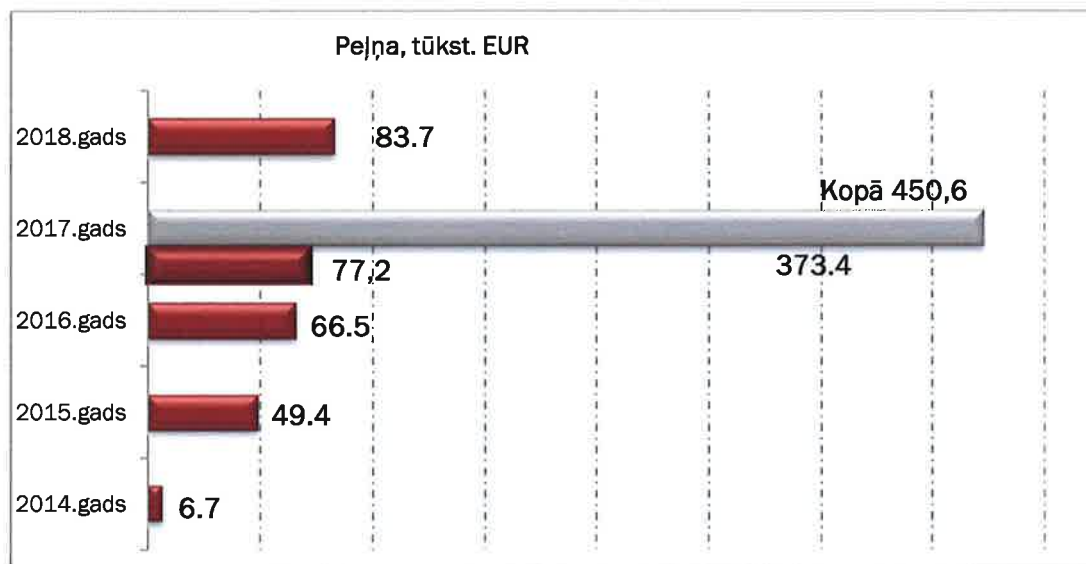
Dokumentu vadības sistēmā tiks ieviesta atlikušo dokumentu veidu elektroniska aprīte, saskaņošana un apstiprināšana, tādējādi panākot laika ekonomiju, papīra izmantošanas samazināšanu, procesu pārskatāmības un pieejamības uzlabošanu.

4.4. Komerccarbības attīstīšana

VAS ES turpinās darbu pie esošo komercpakalpojumu realizācijas un jaunu pakalpojumu izstrādes.

5. Finanšu analīze

Sabiedrības neto apgrozījums ir 7 045,8 tūkst. EUR, kas salīdzinājumā ar 2017. gadu ir palielinājies par 6,0 %. Apgrozījuma pieaugums skaidrojams ar ieņēmumu pieaugumu no komercpakalpojumu nodrošināšanas. Attīstot komerccarbību, izdevies ievērojami palielināt ieņēmumus no realizētajiem pakalpojumiem, salīdzinājumā ar 2017. gadu ieņēmumi pieauguši vairāk nekā 30 reizes un pārskatā gadā gūti 343,4 tūkst. EUR apmērā. Līdz ar to 2018. gadu VAS ES noslēdza ar peļņu 83,7 tūkst. EUR, kas ir par 8,3 % lielāka nekā iepriekšējā gadā (neņemot vērā 2017. gada peļņas daļu no atliktā uzņēmuma ienākuma nodokļa saistībām 373,4 tūkst. EUR, kas neplānoti izveidojās valstī noteiktās nodokļu reformas rezultātā) (skatīt 17.attēlu).

17.attēls

Lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanas efektivitāti un kvalitāti, nepieciešama nepārtraukta Sabiedrības attīstība, līdz ar to katru gadu tiek ieguldīti līdzekļi tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanai un modernizācijai. Pārskata gadā ilgtermiņa ieguldījumu īpatsvars kopējā aktīvu summā sasniedzis 66,3%, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu palielinājies par 5,1%. Ilgtermiņa ieguldījumu īpatsvara palielinājums galvenokārt skaidrojams ar VAS ES integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vides izstrādi.

Finanšu rādītāju analīze

Pārskata gadā Sabiedrība ir uzlabojusi savas finansiālās darbības rezultātu, strādājot ar peļņu 83,7 tūkst. EUR apmērā. (2017. gada kopējā tīrā peļņa ir 450,6 tūkst. EUR, ko veido pārskata gada tīrā peļņa 77,3 tūkst. EUR un ieņēmumi no atliktā uzņēmumu ienākumu nodokļa saistībām atbilstoši valstī veiktajai nodokļu reformai EUR 373,4 tūkst. EUR). Visi rentabilitātes rādītāji ir pozitīvi un salīdzinājums ar iepriekšējo pārskata periodu atspoguļoti 2. tabulā.

2.tabula

➤ Rentabilitātes rādītāji, %

Rādītājs	2014. g.	2015. g.	2016. g.	2017. g.	2018. g.
Bruto peļņas rentabilitāte	4,4	4,9	10,0	4,9	1,0
Realizācijas rentabilitāte, t.sk.:	0,1	0,8	1,0	6,8	1,2
<i>realizācijas rentabilitāte no pārskata gada darbības</i>	0,1	0,8	1,0	1,2	1,2
<i>realizācijas rentabilitāte no atliktā UIN saistību ieņēmumiem</i>	-	-	-	5,6	-
Aktīvu atdeve, t.sk.:	0,1	0,4	0,5	3,5	0,7
<i>aktīvu atdeve no pārskata gada darbības</i>	0,1	0,4	0,5	0,6	0,7
<i>aktīvu atdeve no atliktā UIN saistību ieņēmumiem</i>	-	-	-	2,9	-
Pašu kapitālu atdeve, t.sk.:	0,1	0,5	0,7	4,6	0,9
<i>pašu kapitālu atdeve no pārskata gada darbības</i>	0,1	0,5	0,7	0,8	0,9
<i>pašu kapitālu atdeve no atliktā UIN saistību ieņēmumiem</i>	-	-	-	3,8	-
Pamatkapitāla atdeve, t.sk.:	0,1	0,6	0,7	5,2	0,9
<i>pamatkapitāla atdeve no pārskata gada darbības</i>	0,1	0,6	0,7	0,9	0,9
<i>pamatkapitāla atdeve no atliktā UIN saistību ieņēmumiem</i>	-	-	-	4,3	-

VAS ES likviditātes rādītāji norāda uz Sabiedrības spēju norēķināties par savām saistībām bez sarežģījumiem (skat. 3. tabulu).

3.tabula

➤ Likviditātes rādītāji

Rādītājs	2014. g.	2015. g.	2016. g.	2017. g.	2018. g.
Kopējās likviditātes rādītājs	8,35	10,94	5,85	5,81	4,62
Absolūtās likviditātes rādītājs	7,20	9,72	5,05	4,65	3,79

Sabiedrība savu saistību segšanai un darbības finansēšanai izmanto savu kapitālu, par ko liecina arī maksātspējas rādītāji (skat. 4. tabulu).

4.tabula

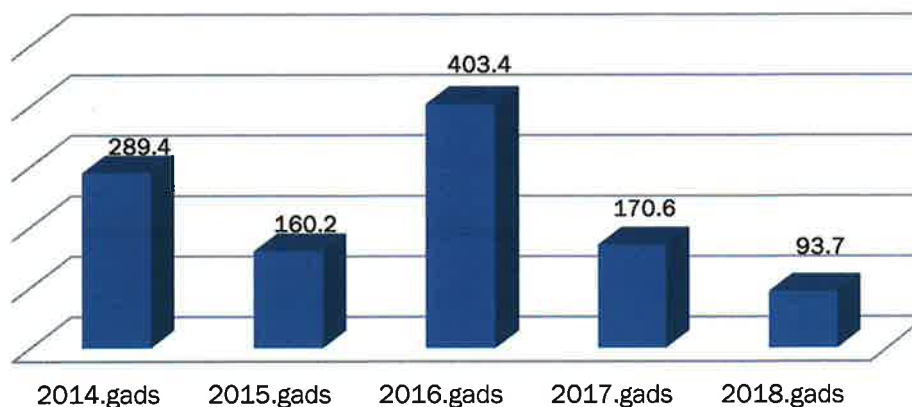
➤ *Maksātspējas rādītāji*

Rādītājs	2014. g.	2015. g.	2016. g.	2017. g.	2018. g.
Saistību īpatsvars bilancē	7,92%	8,08%	14,81%	11,44%	12,77%
Saistību attiecības pret pašu kapitālu	0,10	0,10	0,21	0,15	0,17
Pašu kapitāla īpatsvars bilancē	80,41%	80,28%	72,13%	75,45%	76,56%

Finanšu informācija par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanu

Pārskata gadā elektromagnētiskas saderības nodrošināšanas pakalpojumu izmaksas ir 6'973,6 tūkst. EUR. VAS ES darbība tiek organizēta, tā, lai viennozīmīgi nodrošinātu, ka ieņēmumi no elektromagnētiskās saderības pakalpojumu sniegšanas tiek novirzīti tikai minēto pakalpojumu izmaksu segšanai. Ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) 12. panta 2.daļā noteikto, lai nodrošinātu EMS nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumu un izmaksu pilnīgu atbilstību - VAS ES pārskata gadā ir aprēķinājusi tarifu korekciju 93,7 tūkst. EUR apmērā (skat. 18.attēlu). Tarifu korekcija tiks veikta atbilstoši MK 30.10.2018. noteikumiem Nr.652 (5. līdz 12.punktis). Pēc tarifu korekcijas aprēķina veikšanas - ieņēmumi par EMS nodrošināšanas pakalpojumiem pārskata gadā ir 6'973,6 tūkst. EUR (t.sk. pārskata gada EMS ieņēmumi 6'583,5 tūkst. EUR; ieņēmumi no tehniskās rezerves pārvērtēšanas 343,6 tūkst. EUR; nedrošo debitoru parādu atmaksa 1,3 tūkst. EUR; tarifu korekcijas norakstāmā daļa 2,2 tūkst. EUR; izdevumu kompensācijas 9,5 tūkst. EUR; ieņēmumi no ilgtermiņa ieguldījumiem nomātajā pamatlīdzeklī 33,5 tūkst. EUR), kas pilnībā atbilst pakalpojuma nodrošināšanas izmaksām. Pārskata gada kapitālieguldījumi specializētajām EMS nodrošināšanas iekārtām, programmatūrām un monitoringa sistēmām kopā ir 1'568,3 tūkst. EUR (uzskaite atbilstoši ieviešanai ekspluatācijā).

Tarifu korekcija saskaņā ar MK noteikumiem, tūkst. EUR

18. attēls

Priekšlikums par pārskata gada peļņas izlietošanu

Pārskata gadu VAS ES ir noslēgusi ar tīro peļņu 83 726,- EUR apmērā. Saskaņā ar likuma "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam" 24. pantu - minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par 2018. pārskata gadu kapitālsabiedrībām, kurās visas kapitāla daļas tieši vai pastarpināti pieder valstij, nosaka un aprēķina 85 procentu apmērā no attiecīgās kapitālsabiedrības tīrās peļņa. Līdz ar to aprēķināmās dividendes valstij ir 71 167,10 EUR - attiecīgi 0,008 EUR par katru Sabiedrības akciju, savukārt atlikušo peļņas daļu 12 558,90 EUR Sabiedrībai ir būtiski saglabāt kā nesadalīto peļņu un novirzīt Sabiedrības attīstībai (investīciju plāna īstenošanai).

Paziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz VAS „Elektroniskie sakari” valdes rīcībā esošo informāciju VAS „Elektroniskie sakari” revidētais 2018. gada finanšu pārskats, kas beidzas 2018. gada 31. decembrī un ietver vadības ziņojumu, ir sagatavots atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par kapitālsabiedrības aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli, 2018. gada vadības ziņojumā ir ietverta patiesa informācija.

Notikumi pēc pārskata gada beigām

Pēc pārskata gada beigām Sabiedrībā nav notikuši nekādi notikumi, kas ietekmētu 2018. gada pārskata finanšu rādītājus.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

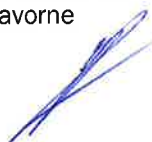

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
Finanšu nodaļas vadītāja /
Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
Ieva Pravorne

PEĻNAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS PAR PERIODU NO 2018. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 31. DECEMBRIM

Klasificēts pēc izdevumu funkcijas

	Piezīmes numurs	2018	2017
Neto apgrozījums	2	7 045 848	6 646 465
Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas	3	(6 978 195)	(6 323 749)
Bruto peļņa		67 653	322 716
Administrācijas izmaksas	4	(383 237)	(345 142)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	5	422 463	132 519
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	6	(25 510)	(26 557)
Procentu ieņēmumi	7	4 340	4 165
Procentu maksājumi	8	(75)	(111)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		85 634	87 590
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu		(1 908)	(10 338)
Peļņa pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas		83 726	77 252
Ieņēmumi no atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistībām saskaņā ar likumdošanas izmaiņām*		0	373 364
Pārskata gada peļņa		83 726	450 616

* Sagatavojot 2017. gada pārskatu, ir zināms, ka 2018. pārskata gadā ir spēkā uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā noteiktais jaunais uzņēmumu ienākuma nodokļa regulējums, kas izslēdz no bilances atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumus, kas attiecas uz atskaitāmajām pagaidu starpībām starp bilances aktīva vai pasīva posteņu vērtību finanšu pārskatā un to vērtību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām, kāda tā bija aprēķināta saskaņā ar iepriekšējo uzņēmumu ienākuma nodokļu regulējumu. Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumu Nr.775 (22.12.2015.) 35.¹ 3.punktu no bilances norakstītais atliktā nodokļa saistību atlikums atspoguļots pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Ieņēmumi no atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistībām saskaņā ar likumdošanas izmaiņām".

Pielikumi no 34. līdz 48. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
 Finanšu nodaļas vadītāja /
 Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
 Ieva Pravorne

BILANCE 2018. GADA 31. DECEMBRĪ

AKTĪVI

	Piezīmes numurs	31.12.2018.	31.12.2017.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi	9	1 388 595	521 872
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	10	45 791	384 480
Nemateriālie ieguldījumi kopā		1 434 386	906 352
Pamatlīdzekļi			
Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves	11	3 883 367	4 087 799
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	12	2 062 186	2 118 558
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	13	535 151	548 247
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	14	413 644	206 249
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	15	6 964	0
Pamatlīdzekļi kopā		6 901 312	6 960 853
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		8 335 698	7 867 205
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi			
Avansa maksājumi par krājumiem	16	599	504
Pārējie krājumi	17	1 867	1 921
Krājumi kopā		2 466	2 425
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi	18	42 208	288 476
Citi debitori	19	59 077	59 980
Nākamo periodu izmaksas	20	139 643	115 011
Uzkrātie ieņēmumi	21	513 567	532 213
Debitori kopā		754 495	995 680
Naudas līdzekļi	22	3 472 027	3 986 384
Apgrozāmie līdzekļi kopā		4 228 988	4 984 489
AKTĪVU KOPSUMMA		12 564 686	12 851 694

PASĪVI

	Piezīmes numurs	31.12.2018.	31.12.2017.
Pašu kapitāls			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	23	8 995 637	8 721 583
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		540 090	524 640
Pārskata gada peļņa		83 726	450 616
Pašu kapitāls kopā		9 619 453	9 696 839
Uzkrājumi			
Citi uzkrājumi	24	1 341 129	1 684 694
Uzkrājumi kopā		1 341 129	1 684 694
Kreditori			
Ilgtermiņa kreditori			
Nākamo periodu ieņēmumi	25	632 154	612 071
Ilgtermiņa kreditori kopā		632 154	612 071
Īstermiņa kreditori			
No pircējiem saņemtie avansi	26	1 695	1 849
Norēķini ar piegādātājiem un darbuņēmējiem	27	49 439	40 148
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	28	228 817	183 067
Pārējie kreditori	29	375 481	413 944
Nākamo periodu ieņēmumi	25	71 416	5 435
Uzkrātās saistības	30	245 102	213 647
Īstermiņa kreditori kopā		971 950	858 090
Kreditori kopā		1 604 104	1 470 161
PASĪVU KOPSUMMA		12 564 686	12 851 694

Pielikumi no 34. līdz 48. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

 Jānis Bārda
 Valdes priekšsēdētājs

 Vija Ģēme
 Valdes locekle

 Kaspars Paupe
 Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
 Finanšu nodaļas vadītāja /
 Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
 Ieva Pravorne

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2018. GADA 31. DECEMBRĪ

Sagatavots pēc netiešās metodes

	2018	2017
<i>Pamatdarbības naudas plūsma</i>		
Pārskata gada peļņa/zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa korekcijas	85 634	87 590
Korekcijas par:		
<i>Pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	898 726	847 832
<i>Nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	171 747	184 094
<i>Pamatlīdzekļu norakstīšanas rezultātu un izslēgto daļu</i>	0	0
<i>Uzkrājumu izmaiņām</i>	(343 565)	0
<i>Zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām</i>	1 907	1 120
<i>Procentu ieņēmumiem</i>	(3 212)	(3 810)
<i>Procentu izmaksas</i>	75	111
<i>Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas</i>	(31 191)	(56 250)
Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	780 121	1 060 687
Korekcijas par:		
<i>Izmaiņām krājumos</i>	(41)	(473)
<i>Izmaiņām debitoros</i>	241 185	(234 373)
<i>Izmaiņām kreditoros</i>	44 018	(45 043)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	1 065 283	780 798
Samaksāti procenti	(75)	(111)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	(22 092)	(88 356)
<i>Pamatdarbības neto naudas plūsma</i>	1 043 116	692 331
<i>Ieguldīšanas darbības naudas plūsma</i>		
Samaksātā nauda par pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādi un to izveidošanu	(1 528 167)	(1 546 136)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas	31 191	56 250
Saņemtie procenti	3 212	3 810
<i>Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma</i>	(1 493 764)	(1 486 076)
<i>Finansēšanas darbības naudas plūsma</i>		
Izmaksātās dividendes	(61 802)	0
<i>Finansēšanas darbības neto naudas plūsma</i>	(61 802)	0
<i>Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts</i>	(1 907)	(1 120)
<i>Pārskata gada neto naudas plūsma</i>	(514 357)	(794 865)
<i>Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata perioda sākumā</i>	3 986 384	4 781 249
<i>Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata perioda beigās</i>	3 472 027	3 986 384

Pielikumi no 34. līdz 48. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda

Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme

Valdes locekle

Kaspars Paupe

Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2018. GADA 31. DECEMBRĪ

	Pamatkapitāls	Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai zaudējumi	Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	Pašu kapitāls kopā
31.12.2016.	<u>8 721 583</u>	<u>514 664</u>	<u>66 506</u>	<u>9 302 753</u>
2016. gada peļņas pārnesums uz iepriekšējā perioda rezultātiem	-	66 506	(66 506)	-
Izmaksātas dividendes par 2016. gadu	-	-	-	-
Dividendes saglabāšana "Numerācijas datu bāzes" izveidei ¹	-	(56 530)	-	(56 530)
Pārskata gada peļņa	-	-	450 616	450 616
31.12.2017.	<u>8 721 583</u>	<u>524 640</u>	<u>450 616</u>	<u>9 696 839</u>
2017. gada peļņas pārnesums uz iepriekšējā perioda rezultātiem	-	450 616	(450 616)	-
Izmaksātas dividendes par 2017. gadu	-	(61 802)	-	(61 802)
Dividendes saglabāšana jaunās "Numerācijas datu bāzes" izveidei ²	-	(110 110)	-	(110 110)
2017. gada peļņas daļas novirzīšana pamatkapitāla palielināšanai ³	263 254	(263 254)	-	-
Nekustamā īpašuma ieguldīšana pamatkapitālā ⁴	10 800	-	-	10 800
Pārskata gada peļņa	-	-	83 726	83 726
31.12.2018.	<u>8 995 637</u>	<u>540 090</u>	<u>83 726</u>	<u>9 619 453</u>

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 14.11.2017. protokollēmuma Nr. 56 46. paragrāfu un 11.12.2017. ārkārtas akcionāru sapulces Nr.4 lēmumu Nr.1 – par 85% no 2016. gada tīrās peļņas, t.i., 56 530,10 EUR saglabāšanu VAS "Elektroniskie sakari" rīcībā – jaunas valsts informācijas sistēmas "Numerācijas datubāze" izveides pirmajai kārtai.

² Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 8. augusta rīkojumu Nr.375 "Par valstij dividendēs izmaksājamo valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" peļņas daļu par 2017. gadu" un 30.08.2018. ārkārtas akcionāru sapulces Nr.3 lēmumu Nr.3 – par peļņas daļas EUR 110 110 apmērā no peļņas daļas par 2017. gadu no EUR 373 364 saglabāšanu VAS "Elektroniskie sakari" rīcībā – jaunās "Numerācijas datubāzes" izstrādes otrajai kārtai.

³ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 8. augusta rīkojumu Nr.375 "Par valstij dividendēs izmaksājamo valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" peļņas daļu par 2017. gadu" un 30.08.2018. ārkārtas akcionāru sapulces Nr.3 lēmumu Nr.3 – par peļņas daļas EUR 263 254.00 apmērā no peļņas daļas par 2017. gadu no EUR 373 364 ieguldīšanu VAS "Elektroniskie sakari" pamatkapitālā.

⁴ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 25.aprīļa rīkojumu Nr.188 "Par valsts nekustamā īpašuma K.Valdemāra ielā 4-35, Rēzeknē, ieguldīšanu valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" pamatkapitālā" un 30.08.2018. ārkārtas akcionāru sapulces Nr.3 lēmumu Nr.2 – Par valsts nekustamā īpašuma K.Valdemāra ielā 4-35, Rēzeknē, ieguldīšanu valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" pamatkapitālā.

Pielikumi no 34. līdz 48. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Viļa Gēme
Valdes loceklis

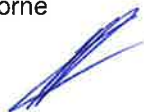

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI

(1) Uzskaites un novērtēšanas metodes – vispārīgie principi

Pārskata sagatavošanas pamats

Gada pārskats ir sagatavots atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam" un MK noteikumiem Nr.775 "Par gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi".

Pielietotie grāmatvedības principi

Pārskata posteņi novērtēti atbilstoši šādiem grāmatvedības principiem:

- a) pieņemts, ka Sabiedrība darbosies arī turpmāk;
- b) izmantotas tās pašas novērtēšanas metodes, kas izmantotas iepriekšējā periodā;
- c) novērtēšana veikta ar pienācīgu piesardzību:
 - pārskatā iekļauta tikai līdz bilances datumam iegūtā peļņa,
 - ņemtas vērā visas paredzamās riska summas un zaudējumi, kas radušies pārskata periodā, vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tie kļuvuši zināmi laika posmā starp bilances datumu un pārskata sastādīšanas dienu,
 - ņemtas vērā visas vērtību samazināšanas un nolietojuma summas, neatkarīgi no tā, vai pārskata periods tiek noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;
- d) ņemti vērā ar pārskata periodu saistītie ieņēmumi un izmaksas neatkarīgi no maksājuma datuma un rēķina saņemšanas vai izrakstīšanas datuma. Izmaksas saskaņotas ar ieņēmumiem pārskata periodā;
- e) aktīva un pasīva posteņu sastāvdaļas novērtētas atsevišķi;
- f) norādīti visi posteņi, kuri būtiski ietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu, maznozīmīgie posteņi tiek apvienoti un to detalizējums sniegts pielikumā;
- g) pārskata perioda sākuma bilance sakrīt ar iepriekšējā gada slēguma bilanci;
- h) saimnieciskie darījumi pārskatā atspoguļoti, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis juridisko formu.

Pārskata periods un salīdzinošie rādītāji

Pārskata periods ir no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim.

Naudas vienību un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Finanšu pārskatā atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas oficiālajā valūtā – euro (EUR).

Visi monetārie aktīvu un pasīvu posteņi ārvalstu valūtā pārrēķināti euro pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) euro atsaucēs kursa pārskata gada pēdējā dienā (31.12.2018.) 1EUR= 1.14500 USD:

	31.12.2018.	29.12.2017.
USD	1.14500	1.19930

Ārvalstu valūtas kursu svārstību rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi ir atspoguļoti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā un naudas plūsmas pārskatā neto vērtībā.

Ilgtermiņa un īstermiņa posteņi

Ilgtermiņa posteņos uzrādītas summas, kuru saņemšanas, maksāšanas, vai norakstīšanas termiņi iestājas vēlāk par gadu pēc attiecīgā pārskata gada beigām. Summas, kas saņemamas, maksājamas vai norakstāmas gada laikā uzrādītas īstermiņa posteņos.

Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi un nemateriālie ieguldījumi tiek atzīti par aktīviem, ja:

- ir ticams, ka nākotnē no tā izmantošanas uzņēmumā ir sagaidāms saimnieciskais labums,
- tā lietderīgās kalpošanas laiks ir ilgāks, kā viens uzņēmuma parastās darbības cikls,
- tā izmaksas var ticami novērtēt.

Nemateriālie ieguldījumi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, kura tiek amortizēta aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi.

Pamatlīdzekļi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu.

Nolietojums tiek aprēķināts aktīva lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi. Nolietojumu aprēķina, sākot ar nākamo mēnesi pēc aktīvu ieviešanas ekspluatācijā vai iesaistīšanas saimnieciskajā darbībā. Ja ilgtermiņa aktīvi tiek pārdoti vai norakstīti, to sākotnējā vērtība un uzkrātais nolietojums tiek izslēgti no uzskaites, un ieņēmumi un izmaksas tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem ir noteiktas un piemērotas šādas nolietojuma likmes gadā:

Nr. p.k.	Kategorija	Amortizācijas likme 2018. gadā, %
1.	Ēkas, inženierbūves	5
2.	Stacionārās monitoringa sistēmas	7
3.	Spektra pārvaldības sistēmas programmatūra	10
4.	Mērinstrumentu vadības un radiomonitoringa programmatūra	10
5.	Mērlaboratorijas ar peilēšanas funkciju	10
6.	Integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vide	10
7.	Portatīvās monitoringa iekārtas	12,5
8.	Autotransports/ Mērlaboratorijas bez pielēšanas funkcijas	14
9.	Numerācijas datubāze	14
10.	Mēraparatūra/Serveru tehnika un informācijas sistēmas	17
11.	Telefoncentrāle/Biroja aprīkojums, mēbeles, instrumenti/Pārējie pamatlīdzekļi/ Datortehnika/ Datorprodukti (programmatūra, licences)	25
12.	Sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	50

Iegādātie aktīvi, kuru sākotnējā vērtība nesasniedz 285,- EUR bez PVN iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējo vērtību veido iegādes cena, kā arī jebkuras tieši attiecināmas izmaksas aktīvu sagatavošanai darbam atbilstoši to paredzētajai lietošanai. Tādas izmaksas kā remonta un uzturēšanas izmaksas, kas rodas pēc pamatlīdzekļu nodošanas ekspluatācijā, tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Ja skaidri pierādāms, ka attiecīgo izmaksu rezultātā nākotnē tiks gūts ekonomiskais labums, kas pārsniedz sākotnēji noteikto aktīvu izmantošanas atdevi, šādas izmaksas tiek kapitalizētas kā nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu papildu vērtība. Sabiedrības aktīvi nav iekļauti vai apgrūtināti ar kādu citu aizņēmuma atmaksāšanas drošību.

Debitoru parādi

Debitoru parādi bilancē tiek uzrādīti atbilstoši sākotnējai vērtībai, atskaitot izveidotos uzkrājumus nedrošiem debitoru parādiem un aprēķinātos, bet nesāņemtus nokavējuma procentus.

Nauda un naudas ekvivalenti

Naudu un naudas ekvivalentus veido nauda banku norēķinu kontos, īstermiņa un termiņdepozīta noguldījumi, kuru sākotnējais dzēšanas termiņš nepārsniedz divpadsmit mēnešus.

Ieņēmumu atzīšana un neto apgrozījums

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12. punktam, saņemtā dotācija Numerācijas datu bāzes uzturēšanai, kā arī ieņēmumi no komercpakalpojumiem bez pievienotās vērtības nodokļa. Ieņēmumi uzrādīti pēc uzkrāšanas principa.

Uzkrājumi šaubīgajiem debitoriem

Ja debitors nav apmaksājis rēķinu divu mēnešu laikā pēc rēķinā norādīta samaksas termiņa beigām, to atzīst par šaubīgu debitoru un par attiecīgo summu veido uzkrājumus.

Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai

Stratēģiski svarīgu objektu, kuru neparedzētas bojā ejas vai būtisku bojājumu gadījumā (dabas stihijas, neparedzēti elektroniski bojājumi ekspluatācijas gaitā, ļaunprātīga bojāšana, zādzība) tiek pārtraukta sekmīga VAS ES funkciju nodrošināšana, operatīvai atjaunošanai - veido tehniskās rezerves uzkrājumus – tādejādi nodrošinot līdzekļus neparedzētu seku nekavējošai novēršanai.

Uzkrātās saistības

Uzkrātās saistības ir skaidri zināmas saistību summas pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem par pārskata gadā saņemtajām precēm un pakalpojumiem, par kurām bilances datumā vēl nav saņemts maksāšanai paredzēts attiecīgs attaisnojuma dokuments (rēķins). Šīs saistību summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā noteikto cenu un faktisko preču vai pakalpojumu saņemšanu apliecinošiem dokumentiem.

Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem

Saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķina katram darbiniekam atsevišķi, ņemot vērā katra darbinieka atvaļinājuma periodu, neizmantotās atvaļinājuma dienas uz pārskata gada beigām reizinot ar darbinieka vidējo izpeļņu, un norāda bilances postenī "Uzkrātās saistības".

Uzkrātie ieņēmumi

Norāda skaidri zināmās norēķinu summas ar pircējiem un pasūtītājiem par pakalpojumu sniegšanu pārskata gadā, attiecībā uz kuriem saskaņā ar līguma, vienošanās vai MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" nosacījumiem bilances datumā vēl nav pienācis maksāšanai paredzētā attaisnojuma dokumenta (rēķina) iesniegšanas termiņš. Šīs norēķinu summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā, vienošanās, MK 26.04.2016. noteikumos Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" noteikto cenu un faktisko pakalpojumu saņemšanu apliecinošiem dokumentiem.

Par uzņēmumu ienākuma nodokli

Par pārskata periodu aprēķinātais nodoklis ir aprēķināts ievērojot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma prasības, nosakot ar nodokli apliekamo ienākumu un piemērojot likumā noteikto 20% nodokļa likmi.

Par pievienotās vērtības nodokli

Pakalpojumiem, kurus VAS ES sniedz saskaņā ar Elektronisko sakaru likumā deleģētajām funkcijām, pievienotās vērtības nodokli nepiemēro (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3.panta 8.daļa), kā arī iegādāto preču un pakalpojumu vērtības pievienotās vērtības nodokli iekļauj pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējā vērtībā, attiecina uz izmaksām vai arī iekļauj krājumu vērtībā.

VAS ES sniegtajiem komercpakalpojumiem tiek piemērots pievienotās vērtības nodoklis saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma normām.

Notikumi pēc pārskata gada beigām grāmatvedības politikā

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijušas izmaiņas grāmatvedības politikā, kuru rezultātā šajā finanšu pārskatā būtu jāveic korekcijas vai kas būtu jāpaskaidro šajā finanšu pārskatā.

(2) Neto apgrozījums

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības - pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12. punktu, saņemtā dotācija Numerācijas datu bāzes uzturēšanai, kā arī ieņēmumi no komercpakalpojumiem bez pievienotās vērtības nodokļa.

Darbības veids	2018	2017
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumi	6 583 503	6 525 430
Dotācija Numerācijas datubāzes uzturēšanai	80 320	85 268
Ieņēmumi no radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšanas un akceptēšanas	18 541	25 094
Ieņēmumi no sniegtajiem komercpakalpojumiem	343 379	10 673
Citi pamatdarbības ieņēmumi (fondu finansējums)	20 105	0
Kopā	<u>7 045 848</u>	<u>6 646 465</u>

(3) Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas

	2018	2017
Personāla izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	4 157 697	3 783 223
Uzkrāto atvaļinājumu izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	21 279	30 343
Iemaksas pensiju fondos	85 674	83 848
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	1 070 473	1 031 926
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	343 782	338 643
Telpu uzturēšanas un tehniskā atbalsta izmaksas	229 364	239 252
Starptautisko darba grupu, sanāksmju, foruma organizēšanas izmaksas	172 464	11 158
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	145 837	123 323
Komandējumu izmaksas	121 442	97 212
Profesionālās apmācības un kvalifikācijas celšanas izmaksas	97 802	64 510
Juridisko konsultāciju un ekspertu pakalpojumu izmaksas	86 310	19 962
Sabiedrisko attiecību aktivitāšu, informācijas un reklāmas izmaksas	75 662	22 689
Dalības maksājumi starptautiskajās organizācijās	55 353	56 662
Darbinieku apdrošināšanas izmaksas	52 603	49 112

Sakaru pakalpojumu izmaksas	30 921	29 857
Datortehnikas piederumu izmaksas	28 129	44 710
Nekustamā īpašuma nodoklis	27 889	49 925
Kancelejas un saimniecības preču izmaksas	22 909	23 500
Mazvērtīgā inventāra izmaksas	22 698	30 021
Mēraparatūras kalibrēšana, remonts un uzturēšanas izmaksas	18 525	65 010
Telpu remonta materiāli un tehnisko iekārtu uzturēšanas izmaksas	17 998	40 687
Darba aizsardzības izmaksas	14 479	17 029
Numerācijas datu bāzes uzturēšanas izmaksas	12 858	19 458
Kvalitātes vadības sistēmas izmaksas	6 936	11 341
Informatīvā nodrošinājuma izmaksas	5 531	7 733
Valsts nodevas	323	973
Pārējās sniegto pamatpakalpojumu izmaksas	53 257	31 642
Kopā	<u>6 978 195</u>	<u>6 323 749</u>

(4) Administrācijas izmaksas

	2018	2017
Personāla izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	340 367	291 298
Uzkrāto atvaļinājumu izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	4 851	65
Iemaksas pensiju fondos	1 367	1 367
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	14 057	26 382
Komandējumu izmaksas	8 526	9 535
Revīzijas izmaksas	4 834	4 834
Bankas pakalpojumu izmaksas	1 090	1 355
Pārējās administrācijas izmaksas	8 145	10 306
Kopā	<u>383 237</u>	<u>345 142</u>

(5) Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi

	2018	2017
Ieņēmumi no tehniskās rezerves uzkrājumu samazināšanas	343 565	0
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas*	31 191	56 250
Ieņēmumi no komandējumu izdevumu kompensācijām	3 862	4 742
Ieņēmumi no telpu iznomāšanas**	0	24 996
Pārējie ieņēmumi	43 845	46 531
Kopā	<u>422 463</u>	<u>132 519</u>

* Informācija par peļņu vai zaudējumiem no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas

Ilgtermiņa ieguldījumu objekts	Bilances vērtība izslēgšanas brīdī, EUR	Atsavināšanas ieņēmumi, EUR	Atsavināšanas izdevumi, EUR	Peļņa vai zaudējumi no objekta atsavināšanas, EUR
2017				
Transportlīdzekļi (7 gab.)	0	56 250	800	55 450
Kopā	0	56 250	800	55 450
2018				
Transportlīdzekļi (5 gab.)	0	29 381	352	29 479
Biroja tehnika (18 gab.)	0	1 810	0	1 810
Kopā	0	31 191	352	30 839

** 2018. gadā ieņēmumi no telpu iznomāšanas atspoguļoti Neto apgrozījumā (ieņēmumi no sniegtajiem komercpakalpojumiem)

(6) Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

	2018	2017
Semināru, pasākumu, sanāksmju un kopsapulču nodrošināšanas izdevumi	19 011	20 421
Veselības apdrošināšanas norakstītā izdevumu daļa par darbiniekiem, ar kuriem pārtrauktas darba tiesiskās attiecības	2 245	595
Zaudējumi no valūtas kursu svārstībām (neto)	1 907	1 120
Pārējās izmaksas	2 347	4 421
Kopā	<u>25 510</u>	<u>26 557</u>

(7) Procentu ieņēmumi

	2018	2017
Procenti par naudas līdzekļu atlikumiem banku norēķinu kontos un krājkontā	2 670	3 702
Ieņēmumi no depozītu noguldījuma procentiem	1 670	463
Kopā	<u>4 340</u>	<u>4 165</u>

(8) Procentu maksājumi

	2018	2017
Procentu maksājumi par uzņēmuma kredītkaršu izmantošanu	75	111
Kopā	<u>75</u>	<u>111</u>

NEMATERIĀLO IEGULDĪJUMU UN PAMATLĪDZEKĻU KUSTĪBAS PĀRSKATI

(9) – (10) Nemateriālo ieguldījumu kustības pārskats

	(9) Nemateriālie ieguldījumi	(10) Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	Kopā
Sākotnējā vērtība:			
Uz 31.12.2017.	4 474 182	384 480	4 858 662
legādāts	117 394	582 387	699 781
Pārvietošana	921 076	(921 076)	0.00
Uz 31.12.2018.	5 512 652	45 791	5 558 443
Nolietojums:			
Nolietojums: uz 31.12.2017.	3 952 310	0	3 952 310
Aprēķinātais nolietojums	171 747	0	171 747
Nolietojums uz 31.12.2018.	4 124 057	0	4 124 057
Bilances vērtība:			
Bilances vērtība uz 31.12.2017.	521 872	384 480	906 352
Bilances vērtība uz 31.12.2018.	1 388 595	45 791	1 434 386

(10) Nemateriālo ieguldījumu izveidošana

	31.12.2018.	31.12.2017.
Integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vides risinājuma izstrāde	0	384 480
Numerācijas datu bāzes 1.kārtas izstrāde	45 791	0
Kopā	<u>45 791</u>	<u>384 480</u>

(11) – (15) Pamatlīdzekļu kustības pārskats

	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	Kopā
	Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves *	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas*	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem *	
Sākotnējā vērtība:						
Uz 31.12.2017.	4 451 193	8 405 524	1 435 301	206 249	0	14 498 267
legādāts	0	209 202	134 238	488 781	6 964	839 185
Izslēgts	0	(608 154)	(190 362)	0	0	(798 516)
Pārvietošana	10 749	270 637	0	(281 386)	0	0
Uz 31.12.2018.	4 461 942	8 277 209	1 379 177	413 644	6 964	14 538 936
Nolietojums:						
Nolietojums:						
Uz 31.12.2017.	363 394	6 286 966	887 054	0	0	7 537 414
Aprēķināts	215 181	536 211	147 334	0	0	898 726
Izslēgts	0	(608 154)	(190 362)	0	0	(798 516)
Nolietojums						
Uz 31.12.2018.	578 575	6 215 023	844 026	0	0	7 637 624
Bilances vērtība:						
Bilances vērtība uz 31.12.2017.	4 087 799	2 118 558	548 247	206 249	0	6 960 853
Bilances vērtība uz 31.12.2018.	3 883 367	2 062 186	535 151	413 644	6 964	6 901 312

* Papildus pamatlīdzekļu atšifrējumus un skaidrojumus 11., 14. un 15.punktam skatīt 42. lpp.

(11) Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves

Nr. p.k.	Nosaukums	Adrese	Kadastra numurs	Kadastra vērtība	Zemesgrāmatā ierakstīšanas datums	31.12.2018.			31.12.2017.
						Sākotnējā vērtība	Uzkrātais nolietojums	Atlikusī vērtība	Atlikusī vērtība
1.	Radio-monitoringa stacija – Imanta	Rīga, Slokas iela 171-70	01009105102	16 127	12.03.2004.	30 922	21 775	9 147	10 694
2.	Radio-monitoringa un peilēšanas punkts	Rīga, Valdlauču iela 5-66	01009173228	12 151	12.05.2010.	19 920	7 138	12 782	13 778
3.	Valmieras reģionālais punkts	Valmiera, Gaujas iela 7-34	96019000658	11 715	06.12.1999.	5 265	5 002	263	526
4.	Garāža	Rēzekne, Blaumaņa iela 4	0	0	0	1 281	1 281	0	0
5.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.018*	01006210216	3 848	09.11.2012.	3 771	1 147	2 624	2812
6.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.019*	01006210216	4 023	09.11.2012.	3 771	1 147	2 624	2812
7.	Administratīvā ēka	Rīga, Eksporta iela 5	0100110167	2 957 518	06.12.2016.	3 855 472	541 085	3 314 387	3 515 637
8.	Zeme zem administratīvās ēkas	Rīga, Eksporta iela 5	01000110167	330 820	06.12.2016	541 540	0	541 540	541 540
	Kopā			3 336 229		4 461 942	578 575	3 883 367	4 087 799

(14) Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas

	31.12.2018.	31.12.2017.
Telpu remonts Eksporta ielā 5, Rīga	237 206	0
Apkures sistēmas izbūve Eksporta ielā 5, Rīga	152 958	4 429
Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstība	11 373	11 373
Nekustamā īpašuma ieguldījums pamatkapitālā*	10 800	0
Radiomonitoringa punkta "Liepāja" izveide	1 307	0
Mobilo mērlaboratoriju izveide	0	190 447
Kopā	413 644	206 249

*Nekustamais īpašums (K.Valdemāra ielā 4-35, Rēzeknē) ierakstīts zemesgrāmatā 20.02.2019.

(15) Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

	31.12.2018.	31.12.2017.
Pamatlīdzekļu un iekārtu iegāde	6 964	0
Kopā	6 964	0

(16) Avansa maksājumi par krājumiem

	31.12.2018.	31.12.2017.
Avansa maksājumi par mazvērtīgo inventāru, kancelejas precēm	599	504
Kopā	<u>599</u>	<u>504</u>

(17) Pārējie krājumi

	31.12.2018.	31.12.2017.
Degviela autotransporta bākās	1 867	1 921
Kopā	<u>1 867</u>	<u>1 921</u>

(18) Pircēju un pasūtītāju parādi

	31.12.2018.	31.12.2017.
Pircēju un pasūtītāju parādu uzskaites bruto vērtība	48 960	294 617
Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem*	(6 550)	(5 638)
Kavējuma nauda	(202)	(503)
Kopā neto vērtība	<u>42 208</u>	<u>288 476</u>

* Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem

	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrājumi perioda sākumā	5 638	6 063
Palielinājums	4 411	2 127
Samazinājums	(3 499)	(2 552)
Uzkrājumi perioda beigās	<u>6 550</u>	<u>5 638</u>

(19) Citi debitori

	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa	54 023	33 839
Norēķini ar avansu norēķinu personām	105	17
Norēķini par pamatlīdzekļu atsavināšanu	0	8 750
Pārējie debitori	4 949	17 374
Kopā neto vērtība	<u>59 077</u>	<u>59 980</u>

(20) Nākamo periodu izmaksas

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dalības maksa starptautiskajās organizācijās	54 179	55 353
Programmatūru nodrošinājums	30 418	8 639
Darbinieku veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas izmaksas	24 720	27 208
Autotransporta apdrošināšanas izmaksas	4 566	4 373
Komandējuma izdevumi	3 508	1 766
Pārējās nākamo periodu izmaksas	22 252	17 672
Kopā	<u>139 643</u>	<u>115 011</u>

(21) Uzkrātie ieņēmumi

	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrātie ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem	512 439	531 858
Uzkrātie procenti par depozītnoguldījumu	1 128	355
Kopā	<u>513 567</u>	<u>532 213</u>

(22) Naudas līdzekļi euro un ārvalstu valūtā, kas konvertēti euro pēc Eiropas Centrālās bankas kursa uz 31.12.2018.

Sadalījums pa valūtām:	31.12.2018.	31.12.2017.
Norēķinu konts un krājkonts euro	2 069 829	3 084 891
Norēķinu konts USD	2 198	1 493
Depozīta noguldījums euro *	1 400 000	900 000
Kopā	<u>3 472 027</u>	<u>3 986 384</u>

*Noguldījuma termiņš 09.08.2018.- 08.08.2019.

(23) Pamatkapitāls

	31.12.2018.	31.12.2017.
Pamatkapitāls	8 995 637	8 721 583
Kopā	<u>8 995 637</u>	<u>8 721 583</u>

VAS „Elektroniskie sakari” reģistrētais pamatkapitāls ir 8 995 637,- euro, kas ir sadalīts 8 995 637 parastajās akcijās, kuru turētāja pārskata gadā ir VARAM (atbilstoši MK 25.04.2018. rīkojumam Nr.188 un MK 08.08.2018. rīkojumam Nr.375). Katras akcijas nominālvērtība ir 1 (viens) euro.

(24) Citi uzkrājumi

	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai	1 341 129	1 684 694
Kopā	<u>1 341 129</u>	<u>1 684 694</u>

*Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai pārvērtēti, jo, veicot radiomonitoringa programmatūras darbības funkcionalitātes paplašināšanu un pielietojot specializētās mērlaboratorijas un aparatūru, nodrošināta stratēģiski svarīgo tehnoloģisko iekārtu neparedzētas bojāejas gadījumā to nomaiņa īstermiņā, aizvietojojot ar citām ekspluatācijā esošām iekārtām un programmatūras risinājumiem.

(25) Nākamo periodu ieņēmumi

	31.12.2018.	31.12.2017.
Ieņēmumi par pakalpojumiem, kas attiecas uz nākamajiem pārskata periodiem, tai skaitā:	703 570	617 506
▪ <i>ilgtermiņa daļa</i>	632 154	612 071
<i>Ilgtermiņa ieguldījumi Eksporta ielā 5, Rīgā*</i>	521 995	555 492
<i>ieguldījums Numerācijas datubāzes izveidei</i>	110 110	56 530
<i>Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana</i>	49	49
▪ <i>īstermiņa daļa</i>	71 416	5 435
<i>ieguldījums Numerācijas datubāzes izveidei</i>	69 416	0
<i>Komerpc pakalpojumu nodrošināšana</i>	1 973	0
<i>Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana</i>	27	5 435
Kopā	<u>703 570</u>	<u>617 506</u>

* Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajā pamatlīdzeklī (ēka Eksporta ielā 5, Rīgā) par kuru daļu atbilstoši noslēgtajai vienošanās tika samazināts VAS ES veicamais maksājums par ēkas iegādi un kas uz ēkas iegādes brīdi bija atzīti izmaksas. Šī vērtība norakstīsies 16,5 gadu laikā (ēkas lietderīgās kalpošanas laiks).

(26) No pircējiem saņemtie avansi

	31.12.2018.	31.12.2017.
Saņemtie avansi par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem	1 695	1 849
Kopā	<u>1 695</u>	<u>1 849</u>

(27) Norēķini ar piegādātājiem un darbuizpildītājiem

	31.12.2018.	31.12.2017.
Norēķini par pamatlīdzekļu un preču piegādi	21 613	5 925
Norēķini par programmatūras nodrošinājumu un licenču piegādi	4 265	0
Norēķini par kondicionēšanas sistēmas izbūvi	0	9 652
Pārējie norēķini ar piegādātājiem un darbuizpildītājiem	23 561	24 571
Kopā	<u>49 439</u>	<u>40 148</u>

(28) Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Nodokļa veids	Atlikums 31.12.2017.	Aprēķināts pārskata gadā	Samaksāts pārskata gadā	Atlikums 31.12.2018.
Pievienotās vērtības nodoklis	(6 666)	184 934	167 289	(24 311)
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	(108 923)	1 256 024	1 236 807	(128 140)
Iedzīvotāju ienākumu nodoklis	(67 422)	672 179	663 553	(76 048)
Nekustamā īpašuma nodoklis	0	27 889	27 889	0
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	0	401	401	0
Dabas resursu nodoklis	(56)	354	92	(318)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	33 839	1 908	22 092	54 023
	(149 228)	2 143 689	2 118 123	(174 794)
Nodokļu saistības	(183 067)			(228 817)
Nodokļu pārmaksa	33 839			54 023

(29) Pārējie kreditori

	31.12.2018.	31.12.2017.
Norēķini par tarifu korekciju saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12.punktu, tajā skaitā	99 983	176 689
▪ par pārskata periodu	93 697	170 640
▪ par iepriekšējiem periodiem	6 286	6 049
Norēķini par darba samaksu	252 675	229 963
Norēķini par iemaksām pensiju fondos	7 441	0
Norēķini ar avansu norēķinu personām	3 526	368
Pārējie kreditori	11 856	6 924
Kopā	<u>375 481</u>	<u>413 944</u>

(30) Uzkrātās saistības

	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem un VSAOI	209 673	183 543
Pārējās uzkrātās saistības	35 429	30 104
Kopā	<u>245 102</u>	<u>213 647</u>

(31) Uzņēmumā nodarbināto personu skaits

	2018	2017
Vidējais uzņēmumā nodarbināto personu skaits*	<u>93</u>	<u>92</u>

* t.sk. darbinieki, valde, nodarbinātie saskaņā ar uzņēmuma līgumu.

Informācija par vidējo nodarbināto skaitu sadalījumā pa kategorijām

	2018	2017
Valdes locekļi	3	3
Pārējie nodarbinātie	90	89

(32) Personāla izmaksas

	2018	2017
Atalgojums	3 748 292	3 307 826
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	862 943	766 695
Kopā	<u>4 611 235</u>	<u>4 074 521</u>

(33) Atbildība valdes locekļiem par pārskata gadu

	Atbildība	VSAOI
Valdes locekļi	228 986	53 435
Kopā	<u>228 986</u>	<u>53 435</u>

(34) Informācija par zvērinātu revidentu sniegtajiem pakalpojumiem pārskata gadā

	2018	2017
Gada pārskata pārbaudes izmaksas	4 834	4 834
Kopā	<u>4 834</u>	<u>4 834</u>

(35) Izsniegtās ķīlas un garantijas

Sabiedrībai nav izsniegtu ķīlu, garantiju vai galvojumu trešajām personām. Aktīvi nav apgrūtināti un ir Sabiedrības īpašumā.

(36) Notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši nekādi notikumi, kuru rezultātā šajā finanšu pārskatā būtu jāveic korekcijas vai kuri būtu jāpaskaidro šajā finanšu pārskatā.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

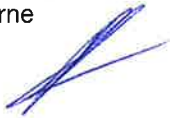

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
Finanšu nodaļas vadītāja /
Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
Ieva Pravorne

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" dalībniekam

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu

Esam veikuši valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" ("Sabiedrība") pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 4. līdz 48. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- bilanci 2018. gada 31. decembrī,
- peļņas vai zaudējumu aprēķinu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu pār gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu ("Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums").

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumam ("Revīzijas pakalpojumu likums") mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Sabiedrības vadība. Citu informāciju veido:

- informācija par Sabiedrību, kas sniegta pievienotā gada pārskata 4. lapā,
- vadības ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskatā no 6. līdz 28. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām*.

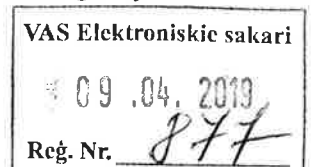
Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tāda finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskata struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

SIA „REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS”

Zvērinātu revidentu komercsabiedrība /licence Nr. 30/

Sandra Vilcāne

Zvērināta revidente /sertifikāts Nr. 30/, valdes locekle

Rīga, Latvija
2019.gada 8. aprīlī.